



СЛУЖЕ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕД

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно на хрватскосрпски, словенечки и македонски јазик — Огласи според тарифата — Жиро-сметка кај Народната банка за претплата, посебни изданија и огласи 662-3-231

Среда, 26 јануари 1966

БЕЛГРАД

БРОЈ 4

ГОД. XXII

Цена на овој број е 0,90 (90) дин. — Претплата за 1966 година изнесува 38 (3.800) дин. — Редакција: Улица Јована Ристика бр. 1, Пошта, факс 226 — Телефони: централа 50-931, 50-932, 50-933 и 51-661; Служба за претплата 51-732 и Продавна служба 51-671.

37

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА МЕЛИОРАЦИОНИТЕ РАБОТИ ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Законот за финансирање на мелиорационите работи во Социјалистичка Република Македонија, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 20 јануари 1966 година и на седницата на Стопанскиот собор од 19 јануари 1966 година.

П. Р. бр. 404

21 јануари 1966 година

Белград

Претседател
на Републиката,

Јосип Броз Тито, с.р.

Претседател
на Сојузната скупштина,

Едвард Кардељ, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА МЕЛИОРАЦИОНИТЕ РАБОТИ ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Во Законот за финансирање на мелиорационите работи во Социјалистичка Република Македонија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/57 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/65) по членот 14 се додава нов член 14а, кој гласи:

„Ако во текот на извршувањето на работите што се финансираат од средствата на федерацијата дојде по 1 јануари 1965 година до покачување односно намалување на цените на инвестиционата опрема и градежните работи во однос на цените од 1964 година, вредноста на преостанатите работи што се финансираат од средствата на федерацијата утврдена на 31 декември 1964 година (член 14 став 5), ќе се зголеми односно ќе се намали за утврденото покачување односно намалување на цените.“

Зголемувањето односно намалувањето на вредноста на преостанатите работи од ставот 1 на овој член ќе се утврдува со примена на просечните цени на исти такви или слични градежни работи утврдени за Социјалистичка Република Македонија, а за опремата — врз основа на просечните цени на таква опрема утврдени за Југославија, во годината за која се утврдува тоа зголемување односно намалување — врз соодветните цени од 1964 година.

Зголемувањето односно намалувањето од ставот 1 на овој член се утврдува за секоја година посебно врз основа на индексот на цените утврден од Сојузниот завод за статистика.

Зголемувањето односно намалувањето од ставот 1 на овој член го утврдува сојузниот секретар за финансии на предлог од банката од членот 14б став 1 на овој закон, што таа го поднесува врз основа на пресметката и документацијата на инвеститорот.

За точноста на пресметката и документацијата од ставот 4 на овој член одговорни се работната организација што ја изработила пресметката и документацијата од ставот 4 на овој член и банката која врз основа на тоа го поднесла предлогот.“

Член 2

Во досегашниот член 14а, кој станува член 14б, по ставот 3 се додаваат два нови става, кои гласат:

„Ако инвеститорот најде порационални решенија за извршување на преостанатите работи на деталната каналска мрежа со кои се намалуваат трошоците за изведување на овие работи а се постига истата намена, процентот од ставот 3 на овој член ќе се определува врз основа на вака намалениот износ на трошоците на преостанатите работи на деталната каналска мрежа.“

Дали со порационалното решение од ставот 4 на овој член се постига истата намена, се утврдува по претходно прибавено мислење на Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство.“

Досегашниот став 4 станува став 6.

Во досегашниот став 5, кој станува став 7, бројот: „4“ се заменува со бројот: „6“.

Член 3

По членот 18 се додава нов член 18а, кој гласи:

„Работната организација што ја изработила пресметката и документацијата и банката што врз основа на тоа го поднесла предлогот од членот 14а став 4 на овој закон ќе се казнат за стопански престап со парична казна до 100.000 динари ако поднесат неточна пресметка.“

За дејствието од ставот 1 на овој член ќе се казнат за стопански престап со парична казна до 3.000 динари и одговорните лица во работната организација и банката.“

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

38.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ИЗГРАДБАТА НА ХИДРОСИСТЕМОТ ДУНАВ—ТИСА—ДУНАВ

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Законот за финансирање на изградбата на Хидросистемот Дунав—Тиса—Дунав што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од

20 јануари 1966 година и на седницата на Стопанскиот собор од 19 јануари 1966 година.

П. Р. бр. 405
21 јануари 1966 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ИЗГРАДБАТА НА ХИДРОСИСТЕМОТ ДУНАВ—ТИСА—ДУНАВ

Член 1

Во Законот за финансирање на изградбата на Хидросистемот Дунав—Тиса—Дунав („Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/57 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/65) по членот 13 се додава нов член 13а, кој гласи:

„Ако во текот на извршувањето на работите што се финансираат од средствата на федерацијата дојде по 1 јануари 1965 година до покачување односно намалување на цените на инвестиционата опрема и градежните работи во однос на цените од 1964 година, вредноста на преостанатите работи што се финансираат од средствата на федерацијата утврдена на 31 декември 1964 година (член 13 став 4), ќе се зголеми односно ќе се намали за утврденото покачување односно намалување на цените.

Зголемувањето односно намалувањето на вредноста на преостанатите работи од ставот 1 на овој член ќе се утврдува со примена на просечните цени на исти такви или слични градежни работи утврдени за Социјалистичка Република Србија, а за опремата — врз основа на просечните цени на таква опрема утврдени за Југославија, во годината за која се утврдува тоа зголемување односно намалување — врз соодветните цени од 1964 година.

Зголемувањето односно намалувањето од ставот 1 на овој член се утврдува за секоја година посебно врз основа на индексот на цените утврдени од Сојузниот завод за статистика.

Зголемувањето односно намалувањето од ставот 1 на овој член го утврдува сојузниот секретар за финансии на предлог од банката од членот 13б став 1 на овој закон, што таа го поднесува врз основа на пресметката и документацијата на инвеститорот.

За точноста на пресметката и документацијата од ставот 4 на овој член одговорни се работната организација што ја изработила пресметката и документацијата од ставот 4 на овој член и банката која врз основа на тоа го поднесла предлогот.“

Член 2

Во досегашниот член 13а, кој станува член 13б, по ставот 3 се додаваат два нови става, кои гласат:

„Ако инвеститорот најде порационални решенија за извршување на преостанатите работи на деталната каналска мрежа, со кои се намалуваат трошоците за изведување на тие работи а се постига истата намена, процентот од ставот 3 на овој член ќе се определува врз основа на вака намалениот износ на трошоците на преостанатите работи на деталната каналска мрежа.

Дали со порационалното решение од ставот 4 на овој член се постига истата намена, се утврдува по претходно прибавено мислење на Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство.“

Досегашниот став 4 станува став 6.

Член 3

По членот 18 се додава нов член 18а, кој гласи: „Работната организација што ја изработила пресметката и документацијата и банката која врз ос-

нова на тоа го поднесла предлогот од членот 13а став 4 на овој закон ќе се казнат за стопански престап со парична казна до 100.000 динари ако поднесат неточна пресметка.

За дејствието од ставот 1 на овој член ќе се казнат за стопански престап со парична казна до 3.000 динари и одговорните лица во работната организација и банката.“

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

39.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ТАРИФАТА НА СОЈУЗНИОТ ДАНОК НА ПРОМЕТ

Се прогласува Законот за дополнително на Законот за Тарифата на сојузниот данок на промет, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 29 декември 1965 година и на седницата на Стопанскиот собор од 19 јануари 1966 година.

П. Р. бр. 398
21 јануари 1966 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ТАРИФАТА НА СОЈУЗНИОТ ДАНОК НА ПРОМЕТ

Член 1

Во Законот за Тарифата на сојузниот данок на промет („Службен лист на СФРЈ“, бр. 33/65, 36/65 и 57/65 во членот 11 по ставот 2 се додаваат три нови става, кои гласат:

„Одредбата на ставот 2 од овој член не се однесува на: канцелариски механографски машини од средна и висока механизација; разладни уреди; машини, апарати и друга опрема за приготвување на јадења и пијачки; специјални средства на погонски и деловен инвентар во дејностите на рударството, бродоградбата и прехранбената индустрија; на средствата за лична заштита при работата и на лична заштитна опрема (чл. 35 и 37 од Основниот закон за заштитата при работата), како и на мебел во угостителството освен канцеларискиот.

Сојузниот секретар за финансии ќе пропише што се смета како мебел во угостителството во смисла на овој закон.

Ослободувањето од плаќање данок според ст. 1 и 3 на овој член се однесува и на делови на опрема, како и на материјал неопходен за вградување на тие делови во опремата.“

Досегашниот став 3 станува став 6.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

40.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ИНТЕРЕСНИТЕ СТОПИ НА ФОНДОВИТЕ ВО СТОПАНСТВОТО**

Се прогласува Законот за дополненија на Законот за интересните стопи на фондовите во стопанството, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 20 јануари 1966 година и на седницата на Стопанскиот собор од 19 јануари 1966 година.

П. Р. бр. 406
21 јануари 1966 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН**ЗА ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ИНТЕРЕСНИТЕ СТОПИ НА ФОНДОВИТЕ ВО СТОПАНСТВОТО****Член 1**

Во Законот за интересните стопи на фондовите во стопанството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 35/65 и 56/65 по членот 3 се додава нов член 3а, кој гласи:
„Општествено-политичките заедници плаќаат интерес на средствата кои според важечките прописи се наменети за инвестиции во стопанството, намалени за износите на средствата внесени во кредитните фондови на банките, по стопа од 4% годишно.

По исклучок, на средствата од ставот 1 на овој член се плаќа интерес по стопа од 2,5% годишно:

- 1) ако се искористени за кредитирање инвестиции до 31 декември 1965 година;
- 2) ако се користат по 1 јануари 1966 година за намирување на обврските сторени на товар на тие средства до 31 декември 1965 година.

Интересот од ставот 2 на овој член се плаќа до исплатувањето на кредитот од тој став.“

Член 2

Во членот 8 се додава нов став 2, кој гласи:
„Социјалистичка Република Македонија, Социјалистичка Република Црна Гора и Автономна Покраина Косово и Метохија и другите општествено-политички заедници во тие републики односно Покраина се ослободуваат од обврската за плаќање интерес на фондовите во стопанството во 1966 година на нивните средства за инвестиции во стопанството.“

Член 3

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

41.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА УСТАНОВУВАЊЕТО НА ИНТЕРЕСОТ НА ФОНДОВИТЕ ВО СТОПАНСТВОТО**

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Законот за установувањето на интересот на фон-

довите во стопанството, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 20 јануари 1966 година и на седницата на Стопанскиот собор од 19 јануари 1966 година.

П. Р. бр. 408
21 јануари 1966 година
Белград

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА УСТАНОВУВАЊЕТО НА ИНТЕРЕСОТ НА ФОНДОВИТЕ ВО СТОПАНСТВОТО****Член 1**

Во Законот за установувањето на интересот на фондовите во стопанството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 8/61 и 13/63 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/65, 15/65, 35/65, 56/65 и 57/65) во членот 1 на крајот на ставот 2 се става записка и се додаваат зборовите: „како и на средствата на општествено-политичките заедници кои според важечките прописи се наменети за инвестиции во стопанството.“

Член 2

Називот на главата II се менува и гласи:
„II. Интерес на деловниот фонд на стопанските организации и банките и на средствата на општествено-политичките заедници за инвестиции во стопанството“.

Член 3

По членот 8 се додава нов член 8а, кој гласи:
„Општествено-политичките заедници плаќаат интерес на фондовите во стопанството на средствата што по важечките прописи се наменети за инвестиции во стопанството — според состојбата на тие средства во изминатиот месец, намалени за износите на средствата внесени во кредитните фондови на банките.

Интересот од ставот 1 на овој член се плаќа на товар на средствата на општествено-политичката заедница што сочинуваат основица за плаќање тој интерес.“

Член 4

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

42.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА БАНКИТЕ И КРЕДИТНИТЕ РАБОТИ**

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Законот за банките и кредитните работи, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 20 јануари 1966 година и на седницата на Стопанскиот собор од 19 јануари 1966 година.

П. Р. бр. 407
21 јануари 1966 година
Белград

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА БАНКИТЕ И КРЕДИТНИТЕ РАБОТИ****Член 1**

Во Законот за банките и кредитните работи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65 и 29/65) во членот 19 став 1 зборовите: „се внесуваат во кредитниот фонд на банката што ќе ја определи општествено-политичката заедница“ се заменуваат со зборовите: „можат да се користат само за инвестиции во стопанството, и тоа преку банките“.

Во ставот 2 зборовите: „за управување“ се заменуваат со зборовите: „за користење“.

По ставот 2 се додаваат три нови става, кои гласаат:

„Средствата од ставот 1 на овој член општествено-политичката заедница може, во целина или делумно, според договор да ѝ ги даде на банката како кредит, како депозит со отказан рок или како свој влог во нејзиниот кредитен фонд.“

Со договорот за кредит од ставот 3 на овој член се утврдуваат, согласно со насоките од ставот 2 на овој член, намените и условите за користење на кредитот.

Договорот за кредит од ст. 3 и 4 на овој член го склучува со односните банки за средствата на федерацијата сојузниот секретар за финансии.“

Досегашните ст. 3 и 4 стануваат ст. 6 и 7.

Член 2

По членот 175 се додава нов член 175а, кој гласи:

„Средствата на Општиот инвестиционен фонд и другите средства на федерацијата што се внесени во кредитните фондови на специјализираните банки до 31 декември 1965 година, се издвојуваат од кредитните фондови на овие банки и, заедно со средствата на федерацијата за кои е според важечките прописи предвидено да се внесат во кредитните фондови на овие банки од 1 јануари 1966 година, сочинуваат средства на федерацијата за инвестиции во стопанството, што ќе се употребат за извршување на обврските сторени на товар на тие средства врз основа на сојузни прописи.“

Односите помеѓу федерацијата и банките во поглед употребата на средствата од ставот 1 на овој член се уредуваат со договор, кој од името на федерацијата го склучува со соодветната банка сојузниот секретар за финансии.“

Член 3

Во членот 176 ставот 1 се менува и гласи:

„Републиките, автономните покраини, околините односно општините можат до 28 февруари 1966 година да одлучат средствата на општествените инвестициони фондови и други средства на општествено-политичките заедници што се внесени во кредитните фондови на банките, да се издвојат од кредитните фондови на тие банки и да сочинуваат средства на тие општествено-политички заедници за инвестиции во стопанството. Овие средства општествено-политичките заедници можат да ги користат на начинот утврден во членот 19 на овој закон, откако претходно ќе ги намират обврските сторени на товар на овие средства.“

Ст. 2 и 3 се бришат.

Член 4

По членот 176 се додава како нов член 176а досегашниот став 4 на членот 176.

Член 5

Во членот 177 став 1 зборовите: „од укинатите општествени инвестициони фондови“ се бришат.

Член 6

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

43.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА РУДАРСТВОТО**

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Основниот закон за рударството, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 20 јануари 1966 година и на седницата на Стопанскиот собор од 19 јануари 1966 година.

П. Р. бр. 403

21 јануари 1966 година

Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА РУДАРСТВОТО****Член 1**

Во Основниот закон за рударството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/64) во членот 6 став 2 зборовите: „без надоместок“ се заменуваат со зборовите: „со надоместок или без надоместок, во согласност со републичкиот закон“.

Член 2

Во членот 11 став 1 по зборот: „средства“ зборовите до крајот на ставот се бришат.

Во ставот 2 зборот: „специјална“ се брише.

Член 3

Членот 12 се менува и гласи:

„(1) Организациите што вршат истражување односно експлоатација на минерални сировини се должни за тие работи да обезбедат заштита при работата според одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на него.“

(2) Во поглед прашањата за заштита при работата во рударството што не се уредени со овој закон и со прописи донесени врз основа на него, се применуваат одредбите од Основниот закон за заштитата при работата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/65) и од прописите донесени врз основа на тој закон.“

Член 4

Членот 15 се менува и гласи:

„(1) Надзор над примената на одредбите од овој закон, на прописите донесени врз основа на него, како и на техничките мерки и мерките за заштита при работата при истражување и експлоатација на минерални сировини во земјата или на нејзината површина, вршат органите на рударската инспекција.“

(2) Органот на рударската инспекција врши надзор и над работите на помошните погони врзани за технолошкиот процес на вадење, збогатување и облагородување на минерални сировини.“

Член 5

Членот 16 се брише.

Член 6

Во членот 48 став 4 зборовите: „Органот што го издал одобрувањето“ се заменуваат со зборовите: „Органот на управата надлежен за издавање на одобрувања“.

Член 7

Во членот 59 ст. 2, 3 и 4 зборовите: „органот на рударската инспекција“ се заменуваат со зборовите: „органот на управата надлежен за издавање на одобренја за експлоатација“.

Во ставот 5 на крајот се додаваат зборовите: „или кои се подигнати без потребното одобрение за изградба“.

Член 8

Членот 61 се менува и гласи:

„(1) Рударското претпријатие може да преземе рударски и други работи на отворање и изградба на рударски објекти, односно на експлоатација на минерални сировини во земјата или на нејзината површина, само врз основа на одобрен проект (главен рударски проект).“

(2) Главниот рударски проект за отворање и експлоатација на нови подземни и површински објекти содржи особено: технички опис на работите на отворање и разработка на лежишта, на технолошкиот процес на експлоатацијата и методите на откопување; опис на сигурносните и заштитните столбови; потребни претсметки, а особено претсметка и опис на проветрувањето и одводнувањето; претсметка и предмер на работите; опис на снабдувањето со електрична енергија; потребни цртежи, графיקони, геолошки карти и рударски планови, како и резултати на хидролошките, геомеханичките и другите испитувања. Со проектот мораат да бидат решени сите прашања на погонската сигурност и заштитата од опасност од гасови, јамски пожари, експлозивен јагленов прав, агресивен минерален прав, јонизирачко зрачење, провала на вода и да бидат предвидени сите потребни средства и мерки за колективна и лична заштита на работниците.

(3) Главниот рударски проект за површински откопи, покрај елементите од ставот 2 на овој член, содржи и опис на технолошкиот процес на откривање на јалова покривка и одлагање јаловина, како и опис на завршните падини од површинскиот откоп.“

Член 9

Членот 62 се менува и гласи:

„(1) Во постојните рудници: изведување рударски работи на отворање и експлоатација на нови хоризонти, ревири или делови од пласт и рудни тела; изработка на нови рударски извозни и ветрежни окна; изградба на магацини за експлозив и измена на откопната метода можат да се вршат само врз основа на одобрен рударски проект за тие работи (дополнителен рударски проект).“

(2) Дополнителниот рударски проект од ставот 1 на овој член ги содржи сите елементи од членот 61 ст. 2 и 3 на овој закон, што се однесуваат на тие работи, објекти, уреди и постројки, доколку не се опфатени со главниот рударски проект.“

Член 10

По членот 62 се додаваат три нови члена, кои гласат:

„Член 62а

(1) Рударски работи на објекти, уреди и постројки што не се опфатени во чл. 61 и 62 на овој закон можат да се изведуваат врз основа на упростен проект за тие објекти, уреди и постројки, кој содржи: технички опис, претсметка, предмер, цртежи и опис на потребните мерки за заштита при работата (упростен рударски проект).

(2) За упростениот рударски проект од ставот 1 на овој член не е потребно одобрението од членот 63 став 1 на овој закон, ниту е за употребата на објектите, уредите и постројките изградени според овој проект потребно одобрението од членот 64а на овој закон. Рударското претпријатие е должно пред изведувањето на работите по такви проекти да ја изврши нивната ревизија, а одобрение за употреба на тие објекти, уреди и постројки дава техничкиот раководител на односниот погон, по претходно добиено мислење од службата за заштита при работата на претпријатието.

Член 62б

Поблиски прописи за содржината на рударските проекти донесува старешината на сојузниот орган на управата надлежен за работите на рударството.

Член 62в

(1) Рударското претпријатие може да изработува рударски проекти за свои потреби ако располага со стручен кадар за вршење тие работи. Рударски проекти за потребите на други работни организации може да изработува рударското претпријатие или друга работна организација ако располагаат со стручни кадри за тие работи и ако се регистрирани за вршење тие работи.

(2) Со изработката на рударски проект може да раководи лице што најмалку една година вршело работи на технички раководител на погон од оној вид погон за кој се изработува рударскиот проект.

(3) Проектантот што го изработил проектот е одговорен за сите технички решенија и за квалитетот на изработениот проект.“

Член 11

Во членот 63 ставот 2 се менува и гласи:

„(2) Пред издавањето на одобрение рударскиот проект подлежи на ревизија во поглед на мерките и нормативите за заштита при работата, сигурноста на погонот и луѓето и на подземните, површинските и соседните објекти, како и во поглед на примената на современите достигнувања и методи на рударската наука и техника, земајќи ги предвид најжестоките прописи, нормативи и задолжителни југословенски стандарди.“

По ставот 2 се додаваат два нови става, кои гласат:

„(3) Ревидентот на проектот е одговорен за квалитетот на извршената ревизија на проектот.“

„(4) Со прописите на републиката поблиску се определуваат начинот и постапката за ревизија на рударските проекти.“

Член 12

По членот 64 се додава нов член 64а, кој гласи:

„(1) Пуштање во работа на рударските објекти, постројки и уреди изградени врз основа на одобрени рударски проекти, се врши врз основа на одобрение за употреба.“

(2) Одобрението за употреба на рударските објекти, уреди и постројки го дава органот на управата надлежен за издавање одобренија за експлоатација.“

Член 13

Во членот 65 став 3 зборовите: „во годишниот план“ и зборовите: „и кои не повлекуваат зголемување на инвестиционите вложувања,“ се бришат, а зборовите: „главниот проект“ се заменуваат со зборовите: „одобрениот рударски проект“.

Член 14

Во членот 74 став 1 по зборот: „работи“ се става запирка и се додаваат зборовите: „ако е приведувањето кон култура технички изводливо и економски оправдано,“.

Член 15

По називот на главата V- се додаваат 20 нови членови, кои гласат:

„Член 90

Заради заштита на животот и здравјето на работниците рударското претпријатие е должно:

1) благовремено да ги спроведе сите пропишани мерки за заштита при работата;

2) да донесе правилник за мерките за заштита при работата според специфичните прилики и опасности во своите погони;

3) да организира служба за заштита при работата;

4) да им обезбеди на работниците лични заштитни средства;

5) да организира служба за спасување и противпожарна служба.

Член 91

(1) Задачата на службата за заштита при работата е:

1) непосредна контрола на спроведувањето на мерките за заштита при работата;

2) водење евиденција за несреќните случаи во претпријатието со назначување на причините поради кои тие настанале;

3) проучавање на причините на несреќните случаи и професионалните заболувања и давање предлози за преземање мерки и воведување методи на работа кои обезбедуваат поуспешно сузбивање на тие причини;

4) следење на здравствената состојба на работниците и давање предлози за подобрување на хигиенските услови при работата;

5) давање предлози на директорот и другите органи на управувањето на претпријатието односно соодветните работни единици на претпријатието за преземање мерки за обезбедување заштита при работата;

6) давање стручно мислење дали проектите им одговараат на пропишаните мерки за заштита при работата;

7) вршење и други работи и овластувања што ѝ се дадени со правилникот на претпријатието за заштитата при работата

(2) За организирањето на службата за заштита при работата и за спроведувањето на мерките за нејзиното редовно и несмеќавано функционирање е одговорен директорот на рударското претпријатие како и раководителот на работната единица, ако е предвидена за таа работна единица со статутот на претпријатието посебна служба за заштита при работата.

(3) Службата за заштита при работата ја вршат потребен број лица, според големината на рудникот, кои за тоа имаат соодветна стручна спрема и кои се физички способни за вршење на таа служба.

(4) Раководителот на службата за заштита при работата е непосредно одговорен пред директорот на претпријатието.

Член 92

(1) Рударското претпријатие е должно според своите специфични прилики да организира служба за спасување и противпожарна служба и да ги снабде со потребната опрема.

(2) Работите на службата за спасување и противпожарната служба ги вршат работниците што се посебно обучени за тие работи.

(3) За организирањето на службите од ставот 1 на овој член и за нивната работа е одговорен директорот на рударското претпријатие, како и раководителот на работната единица, ако за таа работна единица со статутот на претпријатието се предвидени посебни служби.

Член 93

(1) Работничкиот совет на рударското претпријатие и работничките совети на работните единици се должни повремено да ја разгледуваат состојбата на заштитата при работата и дејноста на службата за таа заштита, на службата за спасување и на противпожарната служба, и да ги определат потребните мерки што мораат да се спроведат.

(2) Директорот на претпријатието е должен секој три месеци да му поднесе на работничкиот совет извештај за состојбата на заштитата при работата и за дејноста на службата за таа заштита во претпријатието. Ако рударското претпријатие опфаќа повеќе поголеми рударски погони или работни единици, што имаат свои работнички совети, извештај за состојбата на заштитата при работата и за дејноста на службата за таа заштита се должни да му поднесат на работничкиот совет на погонот односно на работната единица секои три месеци раководителите на тие погони односно работни единици, а директорот на претпријатието — на работничкиот совет на претпријатието еднаш годишно.

Член 94

(1) За непосредното спроведување на мерките за заштита при работата е одговорно секое лице што е запослено во претпријатието — во рамките на својот делокруг.

(2) Со правилникот на претпријатието за мерките за заштита при работата се определува делокругот на лицата од ставот 1 на овој член во врска со спроведувањето на мерките за заштита при работата и нивната лична одговорност за спроведувањето на тие мерки.

Член 95

(1) Секој работник што ќе се запосли во рударско претпријатие мора пред распоредувањето на работа да се запознае со работата што ќе ја врши, со прописите и мерките за заштита во врска со работата, со опасностите што можат да настанат при работата, како и со организирањето и спроведувањето на заштитата работата во претпријатието, и има право да бара од лицето определено за тоа што појаснува да го запознае со опасностите на работата, со правата односно должностите во врска со заштитата при работата и со условите на работата.

(2) Работник што првпат се распоредува на рударски работи во јама мора постепено, а најмалку за 15 дена, да се воведува во работата, под непосредно раководење и надзор на работникот што ќе го определи надлежниот раководител, и во тој рок не може да биде ангажиран на производствена работа на постојано работно место. Ова време не влигува во пробната работа на тој работник.

(3) Секој работник е должен во текот на запослувањето постојано да го дополнува и усовршува своето знаење од областа на заштитата при работата.

(4) Рударското претпријатие е должно да пропише посебни програми за здобивање со знаење од областа на заштитата при работата, според видот на работите и стручноста на работниците.

Член 96

(1) Рударското претпријатие е должно да организира запознавање на сите работници со прописите на мерките за заштита при работата, како и со мерките за спроведување на планот за одбрана и на акцијата за спасување во случаите на ненадејни несреќи.

(2) Рударското претпријатие е должно по пат на стручна комисија најмалку еднаш годишно да го проверува познавањето на прописите за заштита при работата и познавањето на спроведувањето на превентивните и заштитните мерки во рудникот, како и на планот за одбрана и на акцијата за спасување во случаите на ненадејни несреќи, кај надзорниот и техничкиот персонал, палителите на мини, како и кај висококвалификуваните и квалификуваните работници, чија работа е непосредно врска со рударските работи.

(3) Работниците што не ќе покажат задоволително познавање на прописите за заштитата при работата и спроведувањето на превентивните и заштитните мерки, а особено спроведувањето на планот за одбрана и акцијата за спасување, не можат да останат на тие работни места додека со повторно проверување не се утврди дека ги познаваат прописите за заштитата при работата и спроведувањето на превентивните и заштитните мерки.

Член 97

(1) Секој работник во рударско претпријатие е должен да се придржува кон пропишаните мерки за заштита при работата. Непридржувањето кон тие мерки се смета како потешка повреда на работната должност.

(2) Со правилникот на претпријатието за мерките за заштита при работата се определува поради кои повреди на пропишаните мерки за заштита при работата работникот може да се исклучи од работната заедница.

(3) Директорот на претпријатието и други раководители на рударски работи определени со правилникот на претпријатието за мерките за зашти-

та при работата, како и раководителот на службата за заштита при работата, имаат право привремено да го отстранат од работното место работникот што извршил повреда на некоја од пропишаните мерки од ставот 2 на овој член. Против работникот што е отстранет од работното место веднаш се поведува постапка за исклучување од работната заедница.

(4) Со правилникот на претпријатието може да се определи во постапката од ставот 3 на овој член работничкиот совет само да го утврдува фактот дали работникот ја сторил или не наведената повреда поради која според правилникот на претпријатието се исклучува од работната заедница. Ако работничкиот совет утврди дека работникот ја сторил таа повреда, се смета дека работникот со самото тоа е исклучен од работната заедница.

(5) До завршетокот на постапката од ставот 3 на овој член отстранетиот работник, по можност, се распоредува на друго работно место за кое е предвидено пониска работна способност. Ако нема можност да се распореди работникот на друго работно место, нему за времето додека е отстранет од работата му припаѓа надоместок на личниот доход според општиот акт на претпријатието.

Член 98

(1) Со правилникот на претпријатието за мерките за заштита при работата може да се предвиди дека поради другите повреди на пропишаните мерки за заштита при работата работникот може да се казни со парична казна до 30 динари и да се определи во кои случаи работникот може да се казни со парична казна на самото место, со кој износ и лицата овластени за изрекување на таа казна.

(2) Со правилникот на претпријатието од ставот 1 на овој член ќе се определи и намената на уплатените износи на паричните казни.

Член 99

(1) Рударското претпријатие е должно да води книга на рударскиот надзор, во која се внесуваат наредбите од органот на рударската инспекција издадени на самото место при вршење на надзорот во рудникот.

(2) Во книгата на рударскиот надзор се внесуваат и наредбите од директорот на претпријатието, главниот технички раководител, како и од другите лица овластени со правилникот на претпријатието, а што се однесуваат на заштитата при работата и што тие ги издале на самото место при прегледот на работите.

(3) Книгата на рударскиот надзор се води за секој погон посебно.

Член 100

(1) При изведувањето на рударските работи рударското претпријатие е должно да ги преземе и мерките потребни заради заштита на животот и здравјето на граѓаните, како и за обезбедување на недвижните и двијните предмети во општествена и граѓанска сопственост, според важечките прописи.

(2) Корисниците и сопствениците на земјишта и објекти на експлоатационото поле, како и другите граѓани, должни се да ги почитуваат мерките за заштита на рударското претпријатие што се однесуваат на движењето и работата на експлоатационото поле.

Член 101

(1) Секој работник во рударското претпријатие е должен неодложно по најкраток пат да го извести својот непосреден или повисок раководител за секоја појава на опасност при изведувањето на рударските работи, а особено за појавата на експлозивни, задушливи и отровни гасови, за провала на вода, појава на оган, горски удир или други појави што можат да ја загрозат сигурноста на луѓето и имотот.

(2) За појавите од ставот 1 на овој член рударското претпријатие е должно неодложно по најкраток пат да го извести надлежниот орган на рударската инспекција.

Член 102

Рударското претпријатие и организацијата за истражување се должни веднаш по најкраток пат

да го известат надлежниот орган на рударската инспекција и општинскиот орган на управата надлежен за работите на рударството, како и општинскиот орган на управата надлежен за внатрешните работи за секој смртен случај, колективна несреќа, потешка повреда при работата и несреќа во рударското претпријатие, како и за причините на несреќата.

Член 103

(1) Рударското претпријатие е должно да му притече на помош на соседното рударско претпријатие штом ќе узнае дека кај тоа претпријатие дошло до несреќа (експлозија, пожар, провала на вода и сл.) при која се загрозени животите на работниците.

(2) На покана од органот на рударската инспекција или загрозеното рударско претпријатие е должно да му притече на помош на загрозеното претпријатие.

(3) Претпријатијата од ст. 1 и 2 на овој член не се должни да притечат на помош само ако нивните екипи за спасување не би смееле да се оддалечат поради постојните опасности во своите претпријатија.

Член 104

(1) Во случај на несреќа од членот 102 на овој закон акцијата за спасување ја раководи главниот технички раководител, ако со правилникот на претпријатието за мерките за заштита при работата не е определено друго лице.

(2) Рударскиот инспектор може да определи друго лице за раководење со акцијата за спасување или може сам да ја преземе таа акција, ако најде дека преземеното раководење не е доволно стручно и ефикасно.

Член 105

Во случај на поголема несреќа во рударско претпријатие надлежниот општински орган може, по барање на раководителот на акцијата за спасување, да нареди и да спроведе мобилизација на потребната работна сила, превозните средства и противпожарните организации, со надоместок на трошоците од страна на загрозеното претпријатие.

Член 106

(1) Во случај на опасност за рударските претпријатија, сопствениците и корисниците на земјиштата се должни да дозволат на нивното земјиште да се извршат неодложните работи за отстранување на таа опасност.

(2) Рударското претпријатие е должно да ја надомести штетата сторена со работите од ставот 1 на овој член.

Член 107

За да се обезбеди потребната заштита на работниците при рударските работи, со прописите за заштитата при работата во рударството се определуваат одделни технички и хигиенски мерки и средства со кои се заштитува животот и здравјето на работниците од повреди при работата како и од професионални и други заболувања во врска со работата, а особено:

1) начинот на кој се изведуваат рударските работи;

2) начинот на изградба, одржување и проветрување на јамските простории, какви тие, треба да бидат, како и мерките што мораат да се преземаат за да се спречи одронување или урнување;

3) квалитетот на уредите, машините, постројките, инсталациите, апаратите и алатот што можат да се употребуваат при определени рударски работи и во рударските простории; заштитните направи што тие мораат да ги имаат, и начинот на нивното одржување;

4) начинот на движењето на луѓето и на пренесувањето на материјалите во јамските простории;

5) начинот за вршење минирање, експлозивните средства за минирање и начинот за ракување со нив;

6) мерките што мораат да се преземаат за спречување експлозија, пожар, појава на штетни гасови, опасен прав и јонизирачко зрачење, мерките

што мораат да се преземат во случај на овие несреќи и начинот на спасувањето на луѓето;

7) личните и општите заштитни средства што мораат да се употребуваат во рудниците;

8) хигиенско-санитарните уреди што мораат да постојат во рудниците и начинот за одржување на хигиената.

Член 108

(1) Со прописите за заштитата при работата во рударството ќе се определат посебните услови што мора да ги исполнува работникот, како и неговите обврски и должности во поглед на безбедноста; начинот за запознавање на работникот со мерките за заштита при работата и со опасностите на работното место; дејноста на службата за заштита при работата и на службата за спасување; обврските на работната организација во поглед на преземањето на определени мерки за заштита при работата и вршење на надзорот; кој раководител е одговорен за спроведување на која од мерките за безбедност.

(2) Со прописите за заштита при работата во рударството ќе се определи кои уреди, машини, постројки и инсталации, или нивни делови, апарати и алати не смеат да се употребуваат при вршење на рударските работи ако не се снабдени со атест.

(3) Со прописите за заштитата при работата во рударството ќе се определат уредите и работните простории што мораат периодично да се прегледуваат за да се утврди нивната исправност или да се откријат опасностите што би можеле да настанат за лицата на работа, како и начинот на вршење на тие прегледи.

Член 109

(1) Прописите за заштитата при работата во рударството ги донесува старешината на сојузниот орган на управата надлежен за работите на рударството, во согласност со старешината на сојузниот орган на управата надлежен за работите на трудот.

(2) Со републички прописи можат да се определуваат дополнителни мерки за заштита при работата во рударството или во потполност да се регулираат прашањата на заштитата при работата во рударството што не се регулирани со прописите од ставот 1 на овој член.

Член 110

Членот 110 се менува и гласи:

„(1) Работите на технички раководител, надзорен технички персонал и палатели на мини можат да ги вршат лица што во поглед на стручната квалификација и практиката ги исполнуваат пропишаните услови за стручната способност за вршење на односните работи.

(2) Прописите од ставот 1 на овој член ги донесува старешината на сојузниот орган на управата надлежен за работите на рударството, во спогодба со старешината на сојузниот орган на управата надлежен за работите на трудот.“

Член 117

Во членот 111 зборовите: „ставот 3“ се заменуваат со зборовите: „ставот 2“.

Член 118

Членот 112 се брише.

Член 119

Во членот 113 по зборовите: „рударската инспекција“ запираката и зборовите до крајот се бришат.

Член 120

Во членот 113 став 1 на крајот се додаваат запирака и зборовите: „а рударски инспектори за вршење надзор над примената на прописите за електроенергетските и машинските постројки и уреди можат да бидат и дипломирани електротехнички или машински инженери односно дипломирани рударски инженери од соодветен правец, со најмалку 3 години стручна пракса“.

Член 121

Во членот 117 се додава нов став 2, кој гласи: „(2) Во вршењето на надзорот над примената на мерките за заштита при работата рударските ин-

спектори ги имаат и овластувањата и должностите на инспектор на трудот предвидени со Основниот закон за заштитата при работата.“

Член 122

Во членот 119 точка 1 зборовите: „технички мерки за рударските работи што се одразуваат врз сигурноста и безбедноста при тие работи“ се заменуваат со зборовите: „мерки и нормативи за заштита при работата при рударските работи“.

Во точката 4 зборовите: „одобрените проекти“ се заменуваат со зборот: „проектите“.

Член 123

Во членот 120 став 2 по зборовите: „отстранат постојните недостатоци“ запираката и зборовите до крајот на ставот се бришат.

Член 124

Во членот 122 зборовите: „од пријавата поднесена во смисла на членот 112 на овој закон или на друг начин“ се бришат.

Член 125

Членот 125 се брише.

Член 126

Членот 126 се менува и гласи:

„(1) Против решението на рударскиот инспектор може да му се изјави жалба во рок од 8 дена на надлежниот второстепен орган.

(2) Жалбата го одлага извршувањето на решението.

(3) По исклучок од одредбата на ставот 2 на овој член, рударскиот инспектор може со решение да определи жалбата да не го одлага извршувањето на решението, ако поради одлагање на заштитата решението би застрашувало непосредна опасност за животот или здравјето на работниците или во поголема мера за општествениот имот.“

Член 127

Членот 127 се брише.

Член 128

Во членот 130 се додава нов став 2, кој гласи:

„(2) Сојузниот орган на управата од ставот 1 на овој член ја следи работата на органите на рударската инспекција, предлага мерки за поцелесообразно и поуспешно спроведување на заштитата при работата и се грижи за унапредувањето на службата на рударската инспекција и за издигањето на стручното ниво на кадрите на рударската инспекција.“

Член 129

Членот 131 се менува и гласи:

„(1) Ќе се казни со затвор за кривично дело:

1) лице што во јама со метан или со друг запалив гас или со опасен јагленов прав ќе внесе или ќе се обиде да внесе лесно запалива материја или други предмети чие внесување во таква јама е забрането;

2) лице определено да ракува со магацин, склад или спремиште на експлозивни средства во рудникот и лице што по кој и да е основ доаѓа во овие простории, ако не се придржува кон пропишаните мерки за заштита при работата;

3) одговорните раководители и стручните лица во технолошкиот процес и во службата за заштита при работата ако на начинот определен со прописите не го вршат спроведувањето и контролата на спроведувањето на мерките за заштита при работата што се однесуваат на заштитата од опасност од експлозија на метан, други опасни гасови или јагленов прав, или од агресивен минерален прав, јонизиращко зрачење, силикоза, провала на вода или пожар.

(2) Тој што делото од ставот 1 точка 1 на овој член ќе го стори од небрежност, ќе се казни со парична казна или со затвор до една година.“

Член 130

По членот 131 се додава нов член 131а, кој гласи:

„Ќе се казни со парична казна или затвор до една година за кривично дело:

1) проектантот на рударски проект ако при изработката на проектот не ги примени или неправ-

вилно ги примени пропишаните мерки за заштита при работата;

2) ревидентот на рударски проект ако небрежно ја изврши ревизијата на рударскиот проект во поглед на примената на пропишаните мерки за заштита при работата.“

Член 31

Во членот 134 став 1 во точ. 1 и 2 зборовите: „и на инспекцијата на трудот“ се бришат, а во точката 3 записката по зборот: „услови“ се заменува со точка и записка и зборовите до крајот на точката се бришат.

Член 32

По членот 135 се додава нов член 135а, кој гласи:

„(1) Со парична казна од 50 динари ќе се казни на самото место за прекршок одговорното лице во работната организација ако:

1) не обезбеди примена на заштитните мерки или не обезбеди користење на средствата и опремата за лична заштита при работата;

2) не обезбеди одржување во исправна состојба на орудијата за работа или уредите и нивната наменска употреба во врска со заштитата при работата.

(2) Паричната казна од ставот 1 на овој член ја изрекува и ја наплатува рударскиот инспектор на самото место (член 155 од Основниот закон за прекршоците).“

Член 33

Чл. 138 и 139 се бришат.

Член 34

Во членот 6 став 4, членот 66 став 3 и чл. 89 и 142 зборовите: „сојузниот секретар за индустрија“ се заменуваат со зборовите: „старешината на сојузниот орган на управата надлежен за работите на рударството“.

Во членот 21 став 2, членот 47 став 2 и членот 130 зборовите: „Сојузниот секретаријат за индустрија“ се заменуваат со зборовите: „сојузниот орган на управата надлежен за работите на рударството“.

Член 35

Прописите за мерките за заштита при работата во рударството донесени до влегувањето во сила на овој закон ќе ги усогласи со одредбите на овој закон старешината на сојузниот орган на управата надлежен за работите на рударството во согласност со старешината на сојузниот орган на управата надлежен за работите на трудот, во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 36

Рударските претпријатија се должни во рок од 6 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон да ги сообразат своите правилници за мерките за заштита при работата кон одредбите на овој закон.

Член 37

Рударските претпријатија се должни во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон да состават програма за спроведување на мерките за заштита при работата во согласност со одредбите на овој закон и во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон да обезбедат спроведување на заштитата при работата во согласност со одредбите на овој закон.

Ако спроведувањето на заштитните мерки за отстранување на постојните недостатоци односно неправилности бара преземање пообемни работи или поголема замена на опремата, а тие недостатоци односно неправилности не претставуваат потешко загрозување на животите и здравјето на работниците, републичкиот орган на управата надлежен за работите на рударството може да му одобри на рударско претпријатие да состави програма за постапно сообразување во рок од три години на постојната состојба со одредбите на прописите за заштитата при работата во рударството.

Член 38

Од денот на влегувањето во сила на овој закон нема да се применуваат одредбите од Основниот

закон за заштитата при работата за овластување за донесување прописи за заштитата при работата во рударството, како и за овластувањата на органите на инспекцијата на трудот за вршење надзор над спроведувањето на прописите за заштитата при работата во рударството, но ќе се применуваат одредбите за постапката за донесување на тие прописи (точ. 5 и 6 од членот 52 на Основниот закон за заштитата при работата).

Член 39

Се овластува Законодавно-правната комисија на Сојузната скупштина да го утврди пречистениот текст на Основниот закон за рударството.

Член 40

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

44.

Врз основа на членот 174 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, а во врска со членот 45 став 5 и членот 59 став 1 од Законот за банките и кредитните работи, Сојузната скупштина, на седницата на Сојузниот собор од 20 јануари 1966 година и на седницата на Стопанскиот собор од 19 јануари 1966 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ВИСОЧИНАТА НА ВЛОГOT НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ВО КРЕДИТНИТЕ ФОНДОВИ НА БАНКИТЕ И ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ ПРЕТСТАВНИЦИ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ВО РАБОТАТА НА СОБРАНИЈАТА НА ТИЕ БАНКИ

1. Федерацијата внесува како свој влог во кредитните фондови на банките, и тоа кај:

	милијарди динари
Југословенската инвестициона банка	— 7,5
Југословенската земјоделска банка	— 7,5
Југословенската банка за надворешна трговија	— — — — 2,5

од средствата на федерацијата за инвестиции во стопанството кај односните банки што ќе се остварат од наплатениот интерес на фондовите во стопанството.

2. Претставник на федерацијата во работата на собранијата на банките од точката 1 на оваа одлука е сојузниот секретар за финансии или лице што тој ќе го определи во согласност со Сојузниот извршен совет.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Сојузна скупштина

АС бр. 568

21 јануари 1966 година
Белград

Претседател

на Сојузната скупштина

Едвард Кардељ, с. р.

Претседател

Претседател

на Стопанскиот собор, на Сојузниот собор,
Осман Карабеговиќ, с. р. Мијалко Тодоровиќ, с. р.

45.

Врз основа на членот 175 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, а во врска со членот 52 став 1 од Основниот закон за установите, Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 20 јануари 1966 година и на седницата на Просветно-културниот собор од 12 јануари 1966 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ОДЛУКАТА НА РАБОТНАТА ЗАЕДНИЦА НА ЗАВОДОТ ЗА НУКЛЕАРНИ СУРОВИНИ ЗА ПОДЕЛБА НА ЗАВОДОТ

На одлуката за поделба на Заводот за нуклеарни сировини на Институт за геолошко-рударски ис-

тражувања и испитувања на нуклеарни и други минерални сировини и Институт за технологија на нуклеарните и други минерални сировини, што на 8 јуни 1965 година со референдум ја донесе работната заедница на Заводот, се дава согласност.

Сојузна скупштина

АС бр. 567
21 јануари 1966 година
Белград

Претседател
на Сојузната скупштина
Едвард Кардељ, с. р

Претседател Претседател
на Просветно-културниот на Сојузниот собор,
собор
Гуро Кладарин, с. р Милалко Тодоровиќ, с. р.

46

Врз основа на членот 7 став 1 од Основниот закон за здравствениот надзор над прехранбените продукти („Службен лист на СФРЈ“, бр. 44/65), во согласност со сојузниот секретар за индустрија и трговија и со сојузниот секретар за земјоделство и шумарство, сојузниот секретар за здравство и социјална политика пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА БАКТЕРИОЛОШКИТЕ УСЛОВИ НА КОИ МОРААТ ДА ИМ ОДГОВАРААТ ПРЕХРАНБЕНИТЕ ПРОДУКТИ ВО ПРОМЕТ

I. Општи одредби

Член 1

Прехранбените продукти што на домашниот пазар се пуштаат во промет за човечка исхрана, мораат во поглед на бактериолошките својства да им одговараат на условите пропишани со овој правилник.

Член 2

Одредбите од овој правилник се однесуваат на:

- 1) месо и производи од месо;
- 2) млеко и производи од млеко;
- 3) сирила и млекарски култури;
- 4) јајца во прав и замрзнати кршени јајца без лушпа;
- 5) производи од овошје и зеленчук и вештачки шурупи;
- 6) производи од печурки;
- 7) пиво;
- 8) шеќер;
- 9) сладолед и прашок за сладолед;
- 10) слатки со крем и кремови;
- 11) мајонез;
- 12) маргарин;
- 13) пектински препарати;
- 14) концентрати за супа

Член 3

Како бактерии контаминенти, во смисла на овој правилник, се подразбираат сите видови бактерии што не учествуваат во нормалниот процес на изработка и зреење на прехранбени продукти.

II. Општи услови во поглед на бактериолошките својства на прехранбените продукти

Член 4

Месо и производи од месо не смеат да содржат бактерии од *Salmonella* вид во 20 g.

Другите прехранбени продукти од членот 2 на овој правилник не смеат да содржат од *Salmonella* вид во 20 g (ml), *Staphylococcus pyogenes* var. *aureus* во 0,01 g (ml), ниту сулфиторедувачки клостридии во 0,01 g (ml). Овие прехранбени продукти не смеат да содржат ниту бактерии од *Proteus* вид во 0,001 g (ml), *Streptococcus faecalis* во 0,001 g (ml) ниту *Escherichia coli* во 0,001 g (ml), ако со овој правилник за одделни прехранбени продукти не е определено поинаку.

Член 5

Покрај бактериолошките услови од членот 4 став 2 на овој правилник, млеко и млечни производи, сирила и млекарски култури, сладолед и прашок за сладолед не смеат да содржат ниту *Streptococcus beta haemolyticus* во 0,1 g (ml).

III. Посебни услови во поглед на бактериолошките својства на одделни прехранбени продукти

Член 6

Сурово говедско и телешко месо и сурово коњско месо, во трупови, полутинки и четвртинки; свињско, овчо и јагнешко месо, во трупови или полутинки, како и живинско месо во трупови, не смеат да содржи во длабочина: *Staphylococcus pyogenes*, *Proteus*, *Streptococcus faecalis* ниту сулфиторедувачки клостридии; бројот на сите живи мезофилни бактерии сапрофити во 1 g не смеат да биде поголем од 1.000, а во директен микроскопски препарат од размаз приготвен од местото на земање делчиња месо за култура не смеат да има бактерии.

Суровото месо од ставот 1 на овој член што се наоѓа во промет во помали парчиња или како конфекционирано сурово месо не смеат да содржи во длабочина: *Staphylococcus pyogenes*, *Proteus*, *Streptococcus faecalis* ниту сулфиторедувачки клостридии, а бројот на сите живи мезофилни бактерии сапрофити во 1 g не смеат да биде поголем од 100.000.

Член 7

Иситнето (мелено) сурово месо не смеат да содржи: *Staphylococcus pyogenes* во 0,1 g; *Proteus* во 0,01 g; *Escherichia coli* во 0,001 g; *Streptococcus faecalis* во 0,001 g; сулфиторедувачки клостридии во 1 g; бројот на сите живи мезофилни аеробни бактерии сапрофити не смеат да биде поголем од 5.000.000 во 1 g, а просечниот број на бактерии по микроскопското поле на размаз не смеат да биде поголем од 20 (при микроскопско наголемување 1.000 до 1.200 пати).

Член 8

Сремски колбас, зимска салама, кулен, саламина, суџук, алписки колбас, миланска салама, туристичка салама и други трајни колбаси, не смеат да содржат во 0,1 g: колиформни бактерии, *Proteus*, *Staphylococcus pyogenes*, *Streptococcus faecalis* ниту сулфиторедувачки клостридии.

Производите од ставот 1 на овој член не смеат да содржат во 1 g повеќе од 100.000 бактерии од родот *Bacillus*, *Alcaligenes faecalis*, *Serratia*, *Pseudomonas*, *Achromobacter*.

Член 9

Домашна шунка, пршут (далматински, крашки) и сите видови сувомеснати производи во парчиња приредени на домашен начин; сува вратина (бунди-ола), сокол, сува свињска и говедска печеница, говедска, овча и козја пастрма, суви глави, суви коленици (бутови), суви нозе, суви опашки, суви свињски коски, свињски и говедски димени јазици, сува сланина (подбрадник, тиролска, царска, месеста, мешеста, паприцирана барена) не смеат да содржат во 0,1 g: колиформни бактерии, *Proteus*, *Staphylococcus pyogenes*, *Streptococcus faecalis* ниту сулфиторедувачки клостридии; бројот на сите живи мезофилни бактерии сапрофити во 1 g не смеат да биде поголем од 100.000, а просечниот број на бактерии по микроскопското поле на размаз не смеат да биде поголем од 10 (при микроскопско наголемување 1.000 до 1.200 пати).

Член 10

Шункарица, краковска салама, прашка салама, тиролска салама, мортадела, крашки колбаси, тркалезен свињски колбас, летна салама, ловечки колбас, тенок свињски колбас, планински колбас, говедски колбас и други видови полутрајни колбаси не смеат да содржат во 0,1 g: колиформни бактерии, *Proteus*, *Staphylococcus pyogenes*, *Streptococcus faecalis* ниту сулфиторедувачки клостридии, ниту смеат да содржат во 1 g повеќе од 10.000 бактерии

од родот *Bacillus*, *Alcaligenes faecalis*, *Serratia*, *Pseudomonas*, *Achromobacter*.

Член 11

Хреновки, сафалада, свеж дебрецински колбас, париски колбас, посебен (екстра) колбас, месести лебови, шваргла, кавурма, крвавица, колбас од цигер, паштети од дробови и други видови барени и варени колбаси не смеат да содржат во 0,1 g колиформни бактерии, *Proteus*, *Staphylococcus pyogenes*, *Streptococcus faecalis* ниту сулфиторедуваачки клостридии, ниту смеат да содржат во 1 g повеќе од 10.000 бактерии од родот *Bacillus*, *Alcaligenes faecalis*, *Serratia*, *Pseudomonas*, *Achromobacter*.

Член 12

Шунка и плешка во лименка, пулмен-шунка и пулмен-плешка во лименка, пикник-шунка и пикник-плешка во лименка, каре во лименка, вратина во лименка, пресувана шунка, шунка или плешка во пластична амбалажа, говедско месо во сопствен сок, телешко месо во желе и други видови пастеризирани конзерви од месо не смеат да содржат во 0,1 g колиформни бактерии, *Proteus*, *Staphylococcus pyogenes* ниту сулфиторедуваачки клостридии.

Конзервите од ставот 1 на овој член не смеат да содржат во 0,01 g *Streptococcus faecalis*, а во 1 g не смеат да содржат повеќе од 50.000 бактерии од родот *Bacillus*, *Alcaligenes faecalis*, *Serratia*, *Pseudomonas*, *Achromobacter*.

Член 13

Покрупно иситнето саламурено говедско (corned beef), крупно и ситно мелено саламурено говедско (corned beef meat), покрупно иситнето саламурено свињско (corned pork), ситно мелено саламурено говедско, свињско или овчо (luncheon meat — месец појадок), измешано ситно и покрупно мелено саламурено свињско (chopped pork), многу ситно мелено саламурено говедско (minced beef), многу ситно мелено саламурено свињско (minced pork) месо, говедски гулаш, свињски гулаш, гулаш од свињски глави, мешан гулаш, гулаш супа, кофтиња во сос, шкембиња во сок, свињски срца во сок и свињски бубрези во сок, паштетни конзерви од дробови, мешани конзерви и други конзерви од месо мораат да бидат, по правило, стерилни. Нестерилни мостри смеат да содржат најмногу до 1.000 бактерии сапрофити од родот *Bacillus* во 1 g производ.

Конзерви од рибијо месо не смеат да содржат повеќе од 1.000 спори од сапрофитни видови од родот *Bacillus* во 1 g производ, а филтрат на воден раствор 1:2 во количина од 2 ml не смеат да предизвика анафилактичен шок кај питом зајак во тежина околу 2.000 g при интравенозно убризгување.

Член 14

Пресно млеко не смеат да содржи повеќе од 5.000.000 бактерии контаминанти во 1 ml.

Стерилизирано млеко не смеат да содржи вегетативни форми бактерии во 1 ml, ниту повеќе од 100 спорогени бактерии во 1 ml.

Млеко во прав, полуобрано и обрано млеко во прав не смеат да содржат *Escherichia coli* во 0,1 g, ниту повеќе од 100.000 бактерии контаминанти во 1 g.

Член 15

Пастеризирано млеко додека се наоѓа складира-но во млекарница мора да им одговара на овие услови:

1) ако е во шишиња не смеат да содржи *Escherichia coli* во 0,1 ml, ниту повеќе од 50.000 бактерии контаминанти во 1 ml;

2) ако е во канти не смеат да содржи *Escherichia coli* во 0,01 ml, ниту повеќе од 200.000 бактерии контаминанти во 1 ml.

Пастеризирано млеко во моментот на продавање на потрошувачите мора да им одговара на овие услови:

1) ако е во шишиња не смеат да содржи *Escherichia coli* во 0,01 ml, ниту повеќе од 100.000 бактерии контаминанти во 1 ml;

2) ако е во канти не смеат да содржи *Escherichia coli* во 0,001 ml, ниту повеќе од 500.000 бактерии контаминанти во 1 ml.

Член 16

Згуснато засладено млеко и згуснато засладено обрано млеко не смеат да содржат *Escherichia coli* во 1 ml, ниту повеќе од 30.000 бактерии контаминанти во 1 ml.

Згуснато незасладено млеко и згуснато незасладено обрано млеко не смеат да содржат вегетативни форми бактерии во 1 ml, ниту повеќе од 100 спорогени бактерии во 1 ml.

Член 17

Кисело млеко, јогурт и кефир додека се наоѓаат складира-ни во млекарница не смеат да содржат *Escherichia coli* во 0,1 ml, а во моментот на продавање на потрошувачите не смеат да содржат *Escherichia coli* во 0,01 ml.

Член 18

Млечни напивки од пастеризирано млеко и од пастеризирано обрано млеко не смеат да содржат *Escherichia coli* во 0,01 ml, ниту повеќе од 100.000 бактерии контаминанти во 1 ml.

Стерилизирани млечни напивки не смеат да содржат вегетативни форми бактерии во 1 ml, ниту повеќе од 100 спорогени бактерии во 1 ml.

Ферментирани млечни напивки не смеат да содржат *Escherichia coli* во 0,01 ml.

Член 19

Кисела павлака не смеат да содржи *Escherichia coli* во 0,01 ml.

Пастеризирана слатка павлака, пастеризирана слатка павлака за кафе и кисела пастеризирана павлака не смеат да содржат *Escherichia coli* во 0,01 ml, ниту повеќе од 500.000 бактерии контаминанти во 1 ml.

Стерилизирана слатка павлака и стерилизирана слатка павлака за кафе не смеат да содржат вегетативни форми бактерии во 1 ml, ниту повеќе од 100 спорогени бактерии во 1 ml.

Член 20

Путер од I класа (чаен путер) не смеат да содржи *Escherichia coli* во 0,1 g, ниту липолитички бактерии во 0,0001 g.

Путер од II класа, суруткин путер и домашен путер не смеат да содржат *Escherichia coli* во 0,001 g, ниту липолитички бактерии во 0,0001 g.

Кајмак не смеат да содржи *Escherichia coli* во 0,001 g.

Член 21

Сирења не смеат да содржат, и тоа:

1) меки сирења — *Escherichia coli* во 0,001 g, ниту повеќе од 1.000.000 бактерии контаминанти во 1 g;

2) тврди сирења — *Escherichia coli* во 0,01 g, ниту повеќе од 100.000 бактерии контаминанти во 1 g;

3) топени сирења — *Escherichia coli* во 0,1 g, ниту повеќе од 100.000 бактерии контаминанти во 1 g.

Член 22

Сирила во течност не смеат да содржат *Escherichia coli* во 1 ml, ниту повеќе од 1.000 бактерии контаминанти во 1 ml.

Сирила во таблети и сирила во прав не смеат да содржат *Escherichia coli* во 1 g, ниту повеќе од 50.000 бактерии контаминанти во 1 g.

Член 23

Јајца во прав не смеат да содржат *Escherichia coli* во 0,01 g, ниту повеќе од 200.000 бактерии контаминанти во 1 g.

Замрзнати кршени јајца без лушпа не смеат да содржат *Escherichia coli* во 0,01 g, ниту повеќе од 500.000 бактерии контаминанти во 1 g.

Член 24

Овошни сокови и освежителни овошни напавки не смеат да содржат повеќе од 100.000 бактерии контаминанти во 1 ml, а концентрирани овошни сокови, овошни шурупи и вештачки шурупи — не повеќе од 200.000 бактерии контаминанти во 1 ml.

Овошје конзервирано со топлина не смее да содржи *Escherichia coli* во 0,1 g, ниту повеќе од 100.000 бактерии контаминанти во 1 ml (g).

Вештачки безалкохолни пијачки во бактериолошки поглед мораат да им одговараат на условите пропишани за пречиштена вода за пиење.

Член 25

Сок од зеленчук, умак од зеленчук и кечуп не смеат да содржат повеќе од 200.000 бактерии контаминанти во 1 ml.

Зеленчук конзервиран со топлина не смее да содржи *Escherichia coli* во 0,1 g, ниту повеќе од 100.000 бактерии контаминанти во 1 ml (g).

Смрзнат зеленчук не смее да содржи повеќе од 500.000 бактерии контаминанти во 1 g.

Член 26

Печурки конзервирани со топлина не смеат да содржат *Escherichia coli* во 1 g, ниту повеќе, од 100.000 бактерии контаминанти во 1 g.

Член 27

Непастеризирано пиво не смее да содржи *Escherichia coli* во 1 ml, а пастеризирано пиво — во 10 ml.

Член 28

Шеќер не смее да содржи повеќе од 200.000 бактерии контаминанти во 1 g.

Член 29

Сладолед не смее да содржи *Escherichia coli* во 0,1 g *Staphylococcus* во 1 g ниту повеќе од 200.000 бактерии контаминанти во 1 g.

Прашок за сладолед не смее да содржи *Escherichia coli* во 0,1 g, ниту повеќе од 200.000 бактерии контаминанти во 1 g.

Член 30

Слатки со крем и кремиви не смеат да содржат *Escherichia coli* во 0,01 g, ниту повеќе од 500.000 бактерии контаминанти во 1 g.

Член 31

Мајонез и концентрати за супа не смеат да содржат *Escherichia coli* во 0,1 g, ниту повеќе од 100.000 бактерии контаминанти во 1g (ml).

Член 32

Маргарин не смее да содржи *Escherichia coli* во 0,01 g, ниту липолитички бактерии во 0,0001 g.

IV. Методи за лабораториски испитувања и постапка со неисправни прехранбени продукти

Член 33

Лабораториските испитувања за утврдување на бактериолошката исправност на прехранбените продукти од членот 2 на овој правилник се вршат според Бактериолошките методи за испитување определени прехранбени продукти, кои се отпечатени кон овој правилник и се негов составен дел.

Член 34

Подлогите и други материјали што се употребуваат за утврдување на бактериолошката исправност на прехранбените продукти мораат да бидат стерилни и по својот квалитет мораат да одговараат за наменетите цели.

Работните организации што вршат лабораториски испитувања за утврдување на бактериолошката исправност на прехранбените продукти се должни да ја проверуваат стерилноста и квалитетот на подлогите и другите материјали од ставот 1 на овој член пред нивното користење за испитување на прехранбените продукти.

Член 35

Ако со лабораториско испитување се утврди дека прехранбениот продукт не им одговара на условите пропишани во чл. 4 и 5 на овој правилник, таквиот прехранбен продукт ќе се смета штетен за здравјето и не смее да биде употребен за човечка исхрана.

Член 36

Ако со лабораториско испитување се утврди дека пресно млеко и млеко во прав (член 14), павлака (член 19), путер и кајмак (член 20), сирења (член 21), јајца во прав или замрзнати кршени јајца без лушпа (член 23) — во бактериолошки поглед не им одговараат на посебните услови пропишани со овој правилник, таквиот продукт не смее да се употребува за човечка исхрана во состојбата во која се затекнал во прометот.

Прехранбениот продукт од ставот 1 на овој член може да се употребува како сурозина за производство на прехранбени продукти под овие услови:

- 1) пресно млеко и млеко во прав — со преработка во обрано млеко, казеин или во топена маст;
- 2) павлака и кајмак — за приготвување јадења што подлежат на термичка обработка;
- 3) путер — со преработка во маст;
- 4) меки и тврди сирења — со преработка во топени сирења;
- 5) јајца во прав и замрзнати кршени јајца без лушпа — за производство на тестенини.

V. Завршни одредби

Член 37

Хигиенски неисправни не се сметаат месото и производите од месо за кои со лабораториско испитување ќе се утврди дека содржат живи мезофилни бактерии сапрофити или бактерии од родот *Bacillus*, *Alcaligenes faecalis*, *Serratia*, *Pseudomonas*, *Achromobacter* до 50% повеќе отколку што е пропишано за тие продукти со овој правилник, ако тие продукти им одговараат на другите бактериолошки услови и ако органолептичките својства на тие продукти не се изменети.

Хигиенски неисправни не се сметаат ниту другите прехранбени продукти од членот 2 на овој правилник за кои со лабораториско испитување ќе се утврди дека содржат зголемен број бактерии контаминанти до 50% во 1 g (ml) — во однос на бројот на тие бактерии што е пропишан за одделни прехранбени продукти, ако таквите продукти им одговараат на другите пропишани бактериолошки услови.

Член 38

Овој правилник влегува во сила на 1 август 1966 година.

Бр. 2800/1-65

7 јануари 1966 година

Белград

Сојузен секретар
за здравство и социјална
политика,
Драгутин Косовац, с. р.

БАКТЕРИОЛОШКИ МЕТОДИ ЗА ИСПИТУВАЊЕ ОПРЕДЕЛЕНИ ПРЕХРАНБЕНИ ПРОДУКТИ

I. Докажување на присуство и идентификација на *Salmonella*

1. Прехранбен продукт се засејува во една од познатите подлоги за збогатување на *Salmonella*: во селенит F булјон или во Кауфман-Милерова подлога, што се разлеани во количина од 100 ml во Ерленмаерови шишиња, што имаат зафатнина 250 ml со стаклените перли, и наспоредно со тоа, и на една цврста селективна подлога: SS-агар или дезоксихолат цитрат (DES)-агар.

1) Цврст прехранбен продукт пред засејување мора да се сомеле во апарат за мелење или да се исецка што поситно, за да се добие што похомогена маса. Од сомелената односно иситнетата маса се одмеруваат 20 g и се ставаат во подлога за збогатување на *Salmonella*. Пред инкубирањето на засеаната подлога, содржината на Ерленмаеровото шише добро се проклучува.

2) Течен прехранбен продукт пред засејување се проклучува во сад во кој е донесен на бактериолошка анализа, а по засејување на подлогата за збогатување на *Salmonella* со пипета одмерена ко-

личина од 20 ml, содржината на Ерленмаеровото шише повторно добро се проклучува.

3) Цврстата селективна подлога се засејува со околу 1 g хомогенизирана маса цврст, односно 1 ml течен, прехранбен продукт, кој се става на периферијата од плочата и се растријува по површината со свиткано стаклено стапче.

2. Инкубирањето на засеаната подлога за збогатување на *Salmonella* трае 16 до 18 часа при 37°C, а на цврста селективна подлога — 18 до 48 часа при иста температура.

3. По инкубацијата содржината на Ерленмаеровото шише уште еднаш добро се проклучува, а потоа со еза се пресејува на плоча од една од познатите подлоги за изолирање на *Salmonella*: SS-агар или дезоксихолат цитрат (DES)-агар и, истовремено, на една од полуселективните (диференцијалните) подлоги за ентеро-бактерии: Endo-плоча или еозинметилен син (EMB)-агар. Пресејувањето се врши со еза или со Пастерова пипета. Во првиот случај зафатената содржина се развлекува по површината на плочата со што погустува потези, во вториот случај една капка содржина од пипетата се става на периферијата од плочата и се растријува со свиткано стаклено стапче по нејзината цела површина.

4. Инкубирањето на засеаните плочи трае 18 до 48 часа при 37°C.

5. По инкубација на засеаните плочи од 18, 24 и 48 часа се врши нивен макроскопски преглед. Со голо око или со лупа забележените сомнителни (типични или атипични) лактоза негативни колонии, се пресејуваат на двоен (Руселов) или на троен (Крумвиедеов) шеќер или на Клиглерова подлога. Пресејувањето се врши со убуд на еза во центарот на колонијата, а потоа со убуд во столб од двоен или троен шеќер или Клиглерова подлога и со растријување по целата косина на една од тие подлоги.

6. Биохемиската идентификација на *Salmonella* се врши од 18-часовна карактеристична култура (со оглед на ацидитетот и гасот) на двоен или троен шеќер или од карактеристична култура (ацидитет, гас, H₂S) на Клиглерова подлога со пресејување врз скратена биохемиска серија, која се состои од: декстроза, малтоза, манит, лактоза и сахароза (за испитување на ферментацијата), пептонска вода со хартијно ливче нацвасено во оловен ацетат (за докажување на H₂S и индол), Кристенсенова подлога (за докажување на разлагањето на уреа), и 0,5%-тен хранлив агар (за докажување на подвижливоста).

7. Серолошката идентификација на *Salmonella* се врши со аглутинација на иста култура на стаклена плочка, и тоа најпрво со групни (поливалентни), а потоа со типски (моновалентни) аглутинирачки антисалмонела серуми.

II. Докажување на присуство, идентификација и броење на *Staphylococcus pyogenes* var. *aureus*

8. Прехранбениот продукт се засејува на плоча на селективна Шапманова подлога, чиј оригинален состав е следниот:

Bacto пептон	—	—	—	—	—	2 g
Екстракт на месо	—	—	—	—	—	1 g
Протеоза-пептон (Difco)	—	—	—	—	—	9 g
Натриумов хлорид	—	—	—	—	—	75 g
Манитол	—	—	—	—	—	10 g
Bacto агар (Difco)	—	—	—	—	—	15 g
Фенолно црвенило	—	—	—	—	—	0,025 g
Дестилирана вода	—	—	—	—	—	1000 ml
Завршен pH=7,4	—	—	—	—	—	7,5.

Да се разлие во епрувети 22×200 mm по 25 ml. Да се стерилизира во автоклав 20 минути при 120°C. Пред употребата да се истопа со загревање во водена бања и да се разлие во Петриеви шоли;

Во недостиг на оригинални ингредиенти, можат да се употребат домашни или од некое друго, странско потекло, чија практична вредност е проверена.

Покрај Шапмановата подлога да се употреби и плоча на хранлив агар pH (7, 4—7, 5) со 10% дефибрирана овча крв (освен кај млекото и млечните производи).

1) Цврст прехранбен продукт, во количина од најмалку 20 g, пред засејувањето мора да се хомогенизира (емулгира) во физиолошки раствор на сол во однос 1 : 10, во оригинален (специјално за тоа приготвен) миксер, или во тријач, откако претходно ситно ќе се исецка. Плочите се засејуваат со 0,1 ml од оваа децимална емулзија. Со пипета од мерената количина емулзија се става на периферијата од плочата и се развлекува по површината со еза, со што погустува потези, или со свиткано стаклено стапче — со растријување.

2) Течен прехранбен продукт пред засејувањето се проклучува во садот во кој е донесен на бактериолошка анализа, а потоа се разредува во физиолошки раствор 1 : 10, повторно се проклучува и се засејува со пипета, а потоа со еза или со стаклено стапче како под 1.

Хомогенизацијата на масни прехранбени продукти се врши во 1% емулзија на агар во физиолошки раствор, при лесно затоплување до 45°C, а на сирења — во 2% воден раствор на натриумов цитрат.

9. Инкубирањето на засеаните плочи трае 24 до 48 часа при 37°C.

10. По инкубацијата од 24 до 48 часа на засеаните плочи се врши нивен макроскопски преглед. Со голо око или со лупа забележените сомнителни колонии (жолто бојосани на Шапманова подлога, жолто пигментирани со изразита „бета“ хемолиза на крвна плоча, кои обично лесно се разликуваат од колониите на други бактерии) се прегледуваат микроскопски и, ако се покаже дека е во прашање стафилокок, сите карактеристични колонии ќе се избројат, на добиениот број ќе се пресмета на 1 g односно 1 ml прехранбен продукт (ќе се помножи со 100).

11. Во случај на пораст на карактеристичните и микроскопски проверени колонии на стафилококи, пред утврдувањето на резултатот мораат да се испитаат неговите биохемиски особини, кои укажуваат на патогеност на видовите. Од практично гледиште доволно е само да се докаже коагулација на плазмата (на питом зајак или човек) и ферментација на манитот (што веќе е забележливо на Шапманова подлога). Стафилококот, што не ја коагулира плазмата, треба да се смета за апатоген. Во таков случај бројот на неговите колонии се вклучува и се нормира со бројот на сите бактерии контаминенти-сапрофити.

III. Докажување на присуство, идентификација и броење на сулфиторедуквачките клостридии

12. Прехранбен продукт се засејува во Вилсон-Блерова подлога од следниот состав:

3% хранлив агар pH 7,6	—	—	—	—	1000 ml
Гликоза	—	—	—	—	10 g
2,2% раствор на стерилан натриумов сулфит во стерилна дестилирана вода	—	—	—	—	100 ml
8% раствор на железен хлорид во стерилна дестилирана вода	—	—	—	—	10 ml

Гликозата и споменатите раствори да му се додадат на асептично претходно истопен агар. Да се разлие веднаш по 20 ml во епрувети 22×220 mm.

Подлогите се засејуваат со по 10 ml децимални емулзии во физиолошки раствор (1 : 100, 1 : 1000) на прехранбен продукт, кој претходно се хомогенизира, како при истражувањето на стафилококи (точка 8 под 1 и 2). Емулзиите на прехранбени продукти пред засејувањето треба да се држат во водена бања, при температура од 80° C — 10 минути, или при температура од 85° C — 5 минути. Засејувањето се врши во истопени и изладени до

50°C подлоги, кои за време на засејувањето се држат во водена бања. По засејувањето, подлогите со содржината благо, но рамномерно, се промешуваат со кружно движење на епруветата (внимавајќи, при тоа, да не навлезе воздухот во подлогата), се изладуваат во млаз вода и се инкубираат 24 до 48 часа при 37°C.

13. По инкубацијата на засеаните подлоги се врши нивен макроскопски преглед. Порастот на карактеристичните црни, тркалести колонии во столбот на подлогата, на 1 до 2 cm под површината, укажува на присуство на сулфиторедувачки клостридии. Во таков случај се избројуваат сите колонии (добиеени во сите засеани подлоги), па нивната средна вредност се пресметува на 1 g односно 1 ml прехранбен продукт.

14. Пред утврдувањето на резултатот мора микроскопски да се провери дали црните колонии им припаѓаат на сулфиторедувачки клостридии. Наодот на грам-позитивни, несмасни, пократки или подолги бацили, диплобацили или влакна, со заоблени краишта, со спори или без спори — го потврдува во доволна мера присуството на сулфиторедувачки клостридии во културата.

IV. Докажување на присуство, идентификација и броене на *Escherichia coli*

15. Прехранбен продукт се засејува на плоча на Ендо-агар, во количина од 0,1 ml основна емулзија 1 : 10, чија постапка за приготвување и начин на засејување се изложени во одредбите за истражувањето на стафилококи (точка 8 под 1 и 2).

Како селективна подлога за изолирање и броене на *Escherichia coli* во прехранбените продукти се препорачува плочата на лактозен дезоксихолат-цитрат агар, чиј оригинален состав (Difco) е следниот:

Пептон	—	—	—	—	—	—	—	10 g
Лактоза	—	—	—	—	—	—	—	10 g
Натриумов дезоксихолат	—	—	—	—	—	—	—	1 g
Натриумов хлорид	—	—	—	—	—	—	—	5 g
Дикалиум фосфат	—	—	—	—	—	—	—	2 g
Железен цитрат	—	—	—	—	—	—	—	1 g
Натриумов цитрат	—	—	—	—	—	—	—	1 g
Агар во прав	—	—	—	—	—	—	—	15 g
Неутрално црвенило	—	—	—	—	—	—	—	0,03 g
pH:	7,3							

Подлогата е во дехидрирана состојба (во прав) и се приготвува на следниот начин:

4,5 g подлога во прав се ставаат во 100 ml стерилна дестилирана вода. Се загреваат до вриење заради растворање, не дозволувајќи испарување. Не се ставаат во автоклав. Се оставаат да се изладат до 45°C пред да се разлеат во Петриеви шоли.

Оваа подлога се засејува по постапката за броене на сите бактерии во прехранбените продукти (точка 33). Откако подлогата со хомогенизиран инокулум (1 ml основна емулзија на прехранбен продукт разредена 1 : 10) ќе се стегне, нејзината површина ќе се прелее со тенок пласт од таа исто пена и изладена (незасеана) подлога — за да се спречи слевање на површинските колонии.

16. Инкубирањето на засеаната подлога трае 24 часа при 37°C.

17. По инкубацијата на засеаната плоча се врши нејзин макроскопски преглед. Карактеристичните лактоза позитивни колонии (изразито црвено бојосани, со метален сјај, на Ендо-плоча, црвено или розово бојосани во плочата на лактозен дезоксихолат-цитрат агар) се проверуваат микроскопски, па ако се покаже дека се во прашање грам-негативни, аспорогени бацили од типот на колиформни бактерии, се пресејуваат на двоен или на троен шеќер или на Клиглерова подлога, како што е изложено во одредбите за истражување на салмонели (точка 5).

18. Биохемиската идентификација на *Escherichia coli*, која не смее никогаш да се изостави, се врши на 18-часовни карактеристични култури (со оглед на ацидитетот и гасот) на двоен или на троен шеќер или на Клиглерова подлога, со пресејување врз скратена биохемиска серија, која се состои од: лактоза, гликоза, пептонска вода со хартијно ливче за докажување на H₂S, Кларк-Лубсова подлога (за изведување на Voges-Proskauer-ова и Methylred реакција), Simmons-цитрат агар и 0,5% хранлив агар. На оваа серија припадниците на родот *Escherichia* покажуваат основни диференцијални особини, изложени во следната табела, во која се прикажани и диференцијалните особини на *Klebsiella* и *Cloaca*:

Колиформни бактерии	Лактоза	Гликоза	H ₂ S	Индол	Methylred	V.P.	Цитрат	подвижност
<i>Escherichia coli</i>	+	+	—	+	+	—	—	+
<i>Escherichia intermedium</i>	+	+	—	—	+	—	+	—
<i>Escherichia freundii</i>	+	+	+	—	+	—	+	—
<i>Klebsiella</i>	+	+	—	—	—	+	+	—
<i>Cloaca</i>	+	+	—	—	—	+	+	+

19. Ако биохемиското испитување покаже дека карактеристичните лактоза позитивни колонии на Ендо-плоча или на плоча на лактозен дезоксихолат-цитрат агар им припаѓаат на *Escherichia coli*, тие се избројуваат, па добиениот број се пресметува на 1 g односно 1 ml прехранбен продукт (се помножува со 100 односно со 10).

V. Докажување на присуство, идентификација и броене на бактерии од родот *Proteus*

20. Прехранбен продукт се засејува на плоча на SS-агар, во количина од 0,1 ml основна емулзија 1 : 10, чија постапка за приготвување и начин на засејување се изложени во одредбите за истражување на стафилококи (точка 8 под 1 и 2).

21. Инкубирањето на засеаната подлога трае 24 до 48 часа при 37°C.

22. По инкубацијата од 24 до 48 часа на засеаната плоча се врши нејзин макроскопски преглед. На оваа подлога *Proteus vulgaris* и *Proteus mirabilis* создаваат белкави (лактоза негативни) колонии со периферни реси (видливи особено под лупа) и со голем црн центар; *Proteus morganii* формира белкави, рамни, понекогаш бледорозикаво бојосани колонии, а *Proteus rettgeri* слични белкави колонии, кои по 48 часа инкубација можат да станат портокалови.

23. Припадност на карактеристичните колонии кон родот *Proteus* се потврдува со Елековиот опит за докажување на уреаза.

Докажување на уреаза. — За изведување на опитот е потребен следниот раствор:

Раствор од 0,2 M калиумов кисел фосфат	—	—	—	—	—	—	50 ml
Раствор од 0,2 N сода	—	—	—	—	—	—	35 ml
Уреа	—	—	—	—	—	—	4 g
Дестилирана вода q. s. p.	—	—	—	—	—	—	200 ml

Да се дотера рН на 7,2. Да не се стерилизира. Да се чува во ладилник при $+ 4^{\circ}\text{C}$.

Присуството на уреаза во културата се утврдува на следниот начин:

Еден дел сомнителна колонија се суспендира во 0,3 ml горни раствор, со пипета на капен во серолошка епрувета. Потоа суспензијата се измешува и се инкубира 3 часа во водена бања при 37°C , наспоредно со незасениот раствор во една епрувета, кој служи за контрола на реакцијата. По инкубацијата во епруветите се додава по една капка Неслеров реагенс. Позитивната реакција на присуство на уреаза во културата се одразува со појава на жолта боја.

24. Определувањето на видот *Proteus* се врши со пресејување на карактеристичната колонија од SS-агар на двоен или на троен шеќер или на Клиглерова подлога, на начин изложен во одредбите за истражување на салмонели (точка 5). Овие подлоги со инокулум се инкубираат 18 часа при 37°C , а за добиените култури со карактеристичен изглед (со оглед на ацидитетот, гасот и H_2S) се врши биохемиско испитување на серија која се состои од: гликоза, лактоза, малтоза, манит, пептонска вода со хартијно ливче за докажување на H_2S , Simmons-цитрат агар, Фергусонова подлога (за докажување на разлагањето на уреа) и желатин. На оваа серија одделни типови на *Proteus* покажуваат диференцијални особини, изложени во следната табела:

Вид <i>Proteus</i>	Гли-коза	Лак-тоза	Саха-роза	Мал-тоза	Мани-тол	Индо-л	Цит-рат	H_2S	Уреа	Жела-тин
<i>Proteus vulgaris</i>	+G слабо	—	+	+	—	+	+ или —	+	+	+
<i>Proteus mirabilis</i>	+G слабо	—	+ бавно	—	—	—	+	+	+	+ бавно
<i>Proteus morganii</i>	+G слабо	—	— најчесто	—	— ретко +	+	—	+ слабо	+	—
<i>Proteus rettgeri</i>	+ без гас	—	+ бавно	—	+	+	+	—	+	—

G = гас

25. Ако биохемиското испитување покаже дека карактеристичните лактоза негативни колонии на SS-агар му припаѓаат на *Proteus*, тие се избројуваат, на добиениот број се пресметува на 1 g односно 1 ml прехранбен продукт (се помножува со 100)

VI. Докажување на присуство, идентификација и броење на *Streptococcus faecalis* (*Enterococcus*)

26. Прехранбен продукт се засејува на плоча од гликозен агар со калиумов телурит, чиј оригинален состав е следниот:

Пептон Evans	—	—	—	—	—	10 g
Екстракт на говедско месо (Difco или Oxoid)	—	—	—	—	—	10 g
Натриумов хлорид	—	—	—	—	—	5 g
Екстракт на квасец (Difco)	—	—	—	—	—	3 g
Гликоза	—	—	—	—	—	5 g
Агар (Bacto-агар Difco)	—	—	—	—	—	20 g
Дестилирана вода	—	—	—	—	—	1000 ml

Да се растопи со постепено загревање. Да се дотера рН на 7,1. Да се разлее по 20 ml во епрувети $20 \times 200 \text{ mm}$. Да се стерилизира во автоклав 15 минути, при 120°C . Пред употребата да се истони содржината на епруветата во вриешта водена бања. Да се остави да се излади до околу 50°C . Да му се додаде тогаш 1 ml раствор од:

Калиумов телурит	—	—	—	—	—	0.8 g
Дестилирана вода	—	—	—	—	—	100 ml

Овој раствор се стерилизира со филтрација низ овека Chamberland L 3 или низ Seitz-ов филтер.

По додавањето на растворот на калиумов телурит подлогата се разлева во Петриевы шоли.

Во недостиг на оригинални ингридиенции, можат да се употребат и други: домашни или од не-

кое друго, странско, потекло, чија практична вредност е проверена.

Наместо плоча на гликозен агар со калиумов телурит, може успешно да се употреби плоча на хранлив агар со 10% овча крв, рН 7,4 до 7,5 (освен кај млеко и млечни производи).

Прехранбен продукт се засејува по површина на плочата во количина од 0,1 ml основна емулзија 1 : 10, чија постапка за приготвување и начин на засејување се изложени во одредбите за истражување на стафилококи (точка 8 под 1 и 2).

27. Инкубирањето на засеаната подлога трае 24 до 48 часа при 37°C .

28. По инкубација од 24 до 48 часа на засеаната плоча се врши нејзин макроскопски преглед. Карактеристичните, упадливо црни колонии (што му одговараат на *Streptococcus faecalis*) или ситни сивкави колонии (што му одговараат на *Streptococcus faecium*), добиени на плочата на гликозен агар со калиумов телурит, или белкави тркалести колонии, со „алфа“ или „бета“ хемолиза или без хемолиза, добиени на крвната плоча, што лесно се распознаваат од колониите на други бактерии, се пресејуваат на обичен хранлив агар (рН 7,4 до 7,5) и се инкубираат 18 до 24 часа при 37°C .

29. Биохемиската идентификација на *Streptococcus faecalis* се врши од карактеристична култура (со оглед на просирноста на белкави колонии или превлеката на слеани колонии) на хранлив агар, која најпрво ќе се провери микроскопски (грампозитивни, интензивно бојосани диплококи, од типот пнеумокок, или тркалести коки и диплококи, чија групација понекогаш ѝ е мошне слична на стафилококова), а потоа се пресејува врз специјална биохемиска серија и се испитува на пораст при различни температури (10° , 45° и 50°C).

Биохемиската серија за определување на ентерококи ја сочинуваат т. нар. непријателски подлоги за пораст на оваа бактерија (булјон со 6,5% NaCl, булјон со 40% жолчка и хранлив агар рН 9,6),

подлоги со шеќери и алкохоли за испитување на карактеристичните ферментации (ескулин, манитол, сахароза, рафиноза и сорбитол) и Sherman-ово сино млеко (9 ml целокупно млеко + 1 ml официнален раствор на метиленско синило),

Основните биохемиски и биолошки особини на *Streptococcus faecalis* и други стрептококи евентуално присутни во прехранбените продукти, што доаѓаат предвид за диференцирање, прикажани се во следната табела:

Вид или варијанта на стрептококи	Ескулин	Манитол	Сахароза	Рафиноза	Сорбитол	Редуција на метиленско синило	Пораст при концентрација			Пораст при температура			Преживување 30 мин. при 60°C	Серолошка група
							6,5% NaCl	40% жалчка	pH 9,6	10°C	45°C	50°C		
<i>Streptococcus faecalis</i>	+	+	±	±	+	+	+	+	+	+	+	—	+	D
<i>Streptococcus liquefaciens</i>	+	+	+	±	+	+	+	+	+	+	+	—	+	D
<i>Streptococcus zymogenes</i>	+	+	+	±	+	+	+	+	+	+	+	—	+	D
<i>Streptococcus durans</i>	—	—	—	—	—	—	+	+	+	+	+	—	+	D
<i>Streptococcus faecium</i>	+	+	±	—	—	—	—	—	—	+	—	—	—	D
<i>Streptococcus lactis</i>	+	±	±	—	—	+	—	—	—	+	—	—	+	N
<i>Streptococcus cremoris</i>	±	—	±	—	—	+	—	—	—	+	—	—	±	N
<i>Streptococcus thermophilus</i>	—	—	+	±	—	—	—	—	—	—	+	+	+	

30. Ако биохемиското испитување покаже дека карактеристичните колонии на плочата од гликозен агар со калиумов телурит или на крвната плоча му припаѓаат на *Streptococcus faecalis* — тие ќе се избројат, па добиениот број ќе се пресмета на 1 g односно 1 ml прехранбен продукт (ќе се помножи со 100).

VII. Определување на вкупниот број на сите бактерии

31. Определувањето на бројот на сите бактерии содржани во прехранбените продукти се врши на споредно со микроскопскиот преглед на препаратот (размазот), бојосан по грам, и со броење на колонииите добиени со култура во хранлив агар.

1) Микроскопски препарат на цврст прехранбен продукт на броење на сите бактерии се прави од сомелена или иситиета хомогенизирана маса (со гмечење и триење во тријач) пред да се направи емулзија за засејување. Равномерно со еза направениот размаз, чија површина на предметното стакло треба да изнесува најмалку 3 × 3 cm, се фиксира со смес од етил-алкохол и етер (а а) или со ксилол и, кога добро ќе се исуши, ќе се бојоса по грам.

Бројот на бактериите во микроскопскиот препарат се определува како просечан број по микроскопското поле. Овој број се добива со броење на сите бактерии видливи во најмалку 20 микроскопски полиња одвоено и со делење на нивниот збир со бројот на прегледаните микроскопски полиња.

2) Микроскопски препарат на течен прехранбен продукт за броење на сите бактерии се приготвува откако овој претходно добро ќе се проклучка во садот во кој е донесен на бактериолошки преглед. Инаку, понатамошната постапка за определување на просечниот број на сите бактерии по микроскопското поле во сè е иста како под 1 во оваа точка.

Микроскопски препарат на прехранбен продукт за определување на просечниот број на сите бактерии по микроскопското поле, може да се прави и од основна емулзија за засејување на прехранбениот продукт, чија постапка за приготвување е изложена во точката 8 под 1 и 2 на овие Методи. Во тој случај добиената средна вредност на бактериите по микроскопското поле ќе се помножи со 10.

32. За да може да се изврши броење на сите бактерии во прехранбениот продукт (во цврст или во течен) по методот на култура, се врши засејување на децимални емулзии (односно разрежувања) 1 : 10 па понатаму: 1 : 100, 1 : 1000 и 1 : 10000, во

истопен па изладен до околу 45° C хранлив агар, од следниот состав:

Пептон	—	—	—	—	—	—	6 g
Екстракт од квасец	—	—	—	—	—	—	3 g
Агар	—	—	—	—	—	—	15 g
Дестилирана вода pH 7,0 (завршен)	—	—	—	—	—	—	1000 ml

Подлогата се приготвува на следниот начин:

Се растворуваат пептон и екстракт од квасец во дестилирана вода со постепено загревање. Се додава измиен и добро исцеден агар. Се стерилизира во автоклав 20 минути при 118° C. Се филтрира во текушта пара и се дополнува запремината до 1000 ml со дестилирана вода. Се дотерува pH на 7,2, при температура на подлогата од околу 50° C. Се разлива по 15 ml во епрувети од 20 × 200 mm. Се стерилизира во автоклав 15 минути при 115° C. Завршниот pH на подлогата при температурата на лабораторија треба да биде мошне близок до 7. Подлогата треба да се чува во фрижидер при + 4 до 6° C најдолго еден месец.

Засејувањето на децимални емулзии на прехранбен продукт се врши на следниот начин:

Со пипета одмерените количини од по 1 ml се ставаат во Петриеви шоли, почнувајќи од најголемото разрежување, па редум — до најмалото. Истовремено се истонгуваат соодветен број подлоги од хранлив агар во вриешта водена бања, и откако истопените подлоги ќе се изладат до околу 45° C, се разливаат во Петриеви шоли со разрежувањата на прехранбениот продукт одмерени со пипета. Потоа содржината на Петриевите шоли рамномерно се измешува (со бавно свивање и вртење околу замислената оска на Петриевата шолка). Стегнатите плочи се инкубираат 48 часа при 30 до 32° C со капакот на Петриевата шолка одоздола.

33. Определувањето на бројот на сите бактерии добиени по методата на култура, се врши со броење на колонииите добиени во плочи од хранлив агар по инкубација од 48 часа при 30 до 32° C. За броење се земаат оние плочи засени со разрежувања на прехранбен продукт што дале поединечни и прегледани колонии од умерена густина (околу 100 до 300 колонии по плоча агар), така што можат лесно да се избројат. Броењето на колонииите се врши со голо око, со обична или бинокуларна лупа, служејќи се со Wolf-Hugell-овата камера. Откако ќе се избројат колонииите во најмалку 20 квадрати, на местата на плочите со различна густина на порастот, се пресметува нивната средна вредност во 1 cm², која потоа се помножува со вкупниот број на cm² на површината на плочата (65 cm² кај Петриевата шолка со надворешен пречник од 10 cm).

Добиениот број, кој претставува вкупен број на сите колонии во односната плоча, се пресметува на 1 g односно 1 ml прехранбен продукт, земајќи го предвид разредувањето со кое била засеана подлогата.

Ако при макроскопски преглед на инкубираниите плочи ќе се забележи несразмерност во бројот на колонииите во однос на засеаното разредување, треба да се помислува на некоја техничка грешка (превисока температура на истопениот агар при мешање со разредувањето на прехранбениот продукт, лоша хомогенизација, замена на разредувањето и слично). Во тој случај опитот треба да се повтори.

Определување на бројот на липолитичките бактерии

34. Докажувањето и броењето на липолитичките бактерии се врши во подлога од следниот состав (Tributyrin agar):

Измиен агар во прачки	— — — —	15 g
Пептон	— — — —	5 g
Екстракт (автолизат) од квасец	— — — —	10 g
Вода од славина	— — — —	1000 ml
Се растворува со загревање до 100°C.		
Се додава: Tributyrin	— — — —	10 ml

Се емулгира во електричен емулгатор при температура на смесот од 45 до 50°C. Емулзијата не смее да покаже глобули видливи со голо око и мора да биде стабилна. Се дотерува рН на подлогата на 7,5 со помош на хлороводородна киселина и натриумов хидроксид. Се разлива во епрувети по 10 ml. Се стерилизира 30 минути при 100°C во текушта пара.

Засејувањето на подлогата се врши по постапката за броење на сите бактерии во прехранбените продукти (точка 33) со децимални разредувања на емулзијата.

Засеаните подлоги (плочи) се инкубираат 72 часа при температура од 30 до 32°C.

Порастот на липолитичките бактерии се одразува со светла зона околу нивните колонии, чија ширина мора да биде поголема од 1 mm. Сите карактеристични колонии се избројуваат, па добиениот број се пресметува на 1 g односно 1 ml прехранбен продукт, имајќи ја предвид засеаната количина (децималното разредување).

VIII. Бактериолошки преглед на месо и на производи од месо

35. За бактериолошки преглед на производите од месо од чл. 10 до 12 на овој правилник, се применува веќе изложената бактериолошка методика, со таа разлика што засејувањето на примарни подлоги (плочи) за докажување на присуство, идентификација и броење на *Staphylococcus pyogenes aureus*, *Escherichia coli* и жолтиформните бактерии, бактериите од родот *Proteus* и *Streptococcus faecalis* се врши со 1 ml децимална емулзија на производот во прашање, додека бактериолошкиот преглед на месото и производите од месо од чл. 6, 7 и 13 на овој правилник се врши на долу изложениот начин.

Пресно месо во големопродажни парчиња

36. Засејување. — Површината на парчиња пресно месо во големопродажни парчиња претходно се опржува во должина од 3 до 5 cm по дното на празна бактериолошка епрувета, загреана на пламен, а потоа со стерилно ноже и пинцета се отсекува едно делче месо од околу 1 g со околу 3 cm длабочина на парчето, се внесува асептично со пинцета во епрувета со пептонска вода чиј состав е изложен во точката 32 на овие Методи (без агар) и се засејува со растрпијување по сидот на епруветата; друго делче месо од иста големина, земено на ист начин од ист предел на парчето, се засејува по иста-

та техника во подлога за анаероби, од следниот состав (Розенова подлога):

Пептон (трипсицен)	— — — —	10 g
Екстракт од говедско месо	— — — —	3 g
Гликоза	— — — —	2 g
Натриумов хлорид	— — — —	2 g
Хлорохидрат на цистеин	— — — —	0,30 g
Скроб растворлив (по потреба)	— — — —	10 g
Андрасеов индикатор	— — — —	10 ml
Дестилирана вода	— — — —	1000 ml

За приготвување на подлога се растворува пептон, екстракт од месо, сол и цистеин (евентуално и скроб) со мешање при вриење за време од неколку минути. Се дотерува рН на 7,2 и повторно се остава да врие 10 минути. Се филтрира низ наква-сена филтер-хартија. На крајот се додава Андрасеов индикатор. Ако е рН соодветен, подлогата добива розова боја. Во противно, треба да се изврши корекција со мошне благ раствор сода или хлороводородна киселина до саканиот рН.

Пред разливање во епрувети (220×22) се става во нив парче бел мермер и парче исчистен говедски или овчи мозок (во големина на лешник) што дотогаш било чувано во ладилник за да се стегне. Се стерилизира во автоклав 20 минути при 115°C. Рокот на употребливоста на готовата подлога, чувана во лабораторија, не треба да биде подолг од 15 дена.

Површината на засеаната подлога ќе се прелее со парафин (точка на топењето при 50 до 55°C), истопен во вриешта вода, кој претходно бил стерилизиран во автоклав 20 минути при 120° C (разлеан во епрувети).

Инкубација на засеани подлоги. — Засеаните подлоги се инкубираат 5 дена при температура од 30 до 32°C, доколку во нив дотогаш не се покаже пораст.

Идентификација на одгледани бактерии. — По 5 дена инкубација, засеаните подлоги најпрво се проклучкуваат, а потоа — без оглед дали подлогите покажуваат пораст на бактериите или не покажуваат — по 0,1 ml содржина од епруветата се пресејува на подлогите (плочите) за докажување, броење и идентификација на *Staphylococcus pyogenes aureus*, *Escherichia coli*, бактериите од родот *Proteus*, *Streptococcus faecalis* и 1 ml содржина + 9 ml стерилен физиолошки раствор во Wilson-Blair-овата подлога од 24 до 48 часа при температура од 37°C, се пристапува кон идентификација на евентуално одгледаните бактерии со примена на соодветната задолжителна бактериолошка методика

Пресно месо во малопродажни парчиња

37. Бактериолошкиот преглед на пресно месо во малопродажни парчиња се врши на начинот изложен во точката 36 на овие Методи, со таа разлика што парченце месо од околу 1 g ќе се отсеке на 1 до 3 cm под површината на парчето, што зависи од видот и големината на парчето месо

Иситнето (мелено) пресно месо

38. Бактериолошкиот преглед на иситнето (мелено) пресно месо се врши како кај другите цврсти прехранбени продукти од членот 2 на овој правилник, со таа разлика што за докажување, броење и идентификација на *Streptococcus faecalis* се засејуваат две плочи агар со калиумов телурит, и тоа: една со 0,1 ml емулзија 1:10, а друга со 0,1 ml емулзија 1:100, додека плочата за докажување, броење и идентификација на *Streptococcus pyogenes* се засејува со 1 ml емулзија 1:10

Пастеризирани производи од месо во парче (полуконзерви)

39. Засејување. — Пред да се отвори лименка со пастеризиран производ од месо во парче (полуконзерва), целата нејзина површина треба добро да се измие со четка наква-сена во раствор од детергент, да се исуши, а потоа горната површина да се избрише со алкохол и да се опали. Отворање на

лименка се врши со отворач за конзерви, чие сечило е претходно дезинфицирано со квасење во алкохол и со опалување.

Материјал за засејување се зема асептично од оредината на парчето во садот, откако горните делови ќе се отстранат со помош на стерилан (опален и изладен) нож и пинцета.

Бактериолошка обработка на материјали. — Постапката за бактериолошка обработка на материјали е иста како што е изложено во точ. 1 до 35 на овие Методи, со таа разлика што подлогите за докажување, броење и идентификација на *Staphylococcus pyogenes aureus* *Escherichia coli* и колиформните бактерии, бактериите од родот *Proteus* и *Streptococcus faecalis* се засејуваат со 1 ml децимална емулзија на производот.

Стерилизирани производи од месо (трајни конзерви)

40. Постапката за засејување и бактериолошка обработка на стерилизиран производ од месо (трајна конзерва) е иста како што е изложено во точката 39 став 1 на овие Методи, со таа разлика што од средината на конзервата ќе се отсечат две делчиња од околу 1 g и ќе се засеат во истите подлоги како во точката 36 став 1, се инкубираат како во точката 36 став 5 и евентуално се идентифицираат како во точката 36 став 6 на овие Методи.

Производи од месо во резанки или мали парчиња (трајни конзерви)

41. Постапката за бактериолошки преглед на производ од месо во резанки или мали парчиња (трајна конзерва) во сè и иста како онаа во точката 40 на овие Методи.

Конзерви од рибијо месо

42. Постапката за бактериолошки преглед на конзерва од рибијо месо во сè е иста како онаа во точ. 40 и 41 на овие Методи, со таа разлика што овој преглед се дополнува со биолошки опит врз питом зајак, кој е определен со бактериолошките норми за конзерви од рибијо месо (член 13 став 2 од овој правилник).

47.

Врз основа на членот 28 од Законот за царинската тарифа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/65), сојузниот секретар за финансии издава

НАРЕДБА

ЗА УСЛОВИТЕ ПОД КОИ СЕ ВРШИ ВРАЌАЊЕ НА ЦАРИНАТА ПЛАТЕНА НА УВЕЗЕНИ ТЕКСТИЛНИ ТКАЕНИНИ И ДРУГИ МАТЕРИЈАЛИ УПОТРЕБЕНИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ОБЛЕКА И ПРЕСЛЕКА ШТО ЌЕ СЕ ИЗВЕЗАТ

1. Враќањето на царината платена на увезените текстилни ткаенини и други материјали употребени за производство на облека и преслека што ќе се извезат царинарниците ќе го вршат под условите определени со оваа наредба.

2. Враќањето на царината од точката 1 на оваа наредба царинарниците ќе го вршат во износ кој претставува разлика помеѓу царината платена на увезени текстилни ткаенини и други материјали и износот добиен со примена на стопа од 12% на царинската основица на која е платена царината за тие ткаенини и материјали.

3. Враќање на царината од точката 1 на оваа наредба ќе се врши само ако стопанската организација со банката овластена за вршење на платниот промет со странство склучи договор дека ќе извезе облека и преслека произведени од увезени текстилни ткаенини и други материјали.

4. При увозот на текстилни ткаенини и други материјали подносителот на декларацијата мора да назначи на декларацијата дека враќање на царината платена на увезените текстилни ткаенини и

други материјали ќе се бара по извршениот извоз на облеката и преслеката за чие производство се употребени тие ткаенини и материјали.

Подносителот на декларацијата мора во пријавата за увоз на стоки во колоната „забелешка“ да го назначи видот и количината на увезените текстилни ткаенини и други материјали што ќе се употребат за производство на облека и преслека за извоз, како и видот и количината на облеката и преслеката што ќе се извезат.

5. Барањето за враќање на царината го поднесува стопанската организација која е означена во увозните исправи како корисник на увезените текстилни ткаенини и други материјали.

Барањето од ставот 1 на оваа точка може да се поднесе во рок од една година од денот кога е платена царината.

Барањето за враќање на царината ѝ се поднесува на царинарницата кај која е платена царината на увезените текстилни ткаенини и други материјали.

6. Кон барањето за враќање на царината се поднесува:

1) увозна декларација, извозна декларација, пријава за увоз и пријава за извоз на текстилни ткаенини и други материјали;

2) пресметка на потрошокот на увезените текстилни ткаенини и други материјали, со назначување на нормативите и другите податоци за нивната употреба за производство на облеката и преслеката што се извезени.

7. На текстилните ткаенини и други материјали што се увезени од 26 јули 1965 година до денот на влегувањето во сила на оваа наредба нема да се применуваат одредбите на точката 4 од оваа наредба, туку враќање на царината ќе се врши врз основа на исправи со кои се докажува дека увезените ткаенини и други материјали се употребени за производство на облеката и преслеката што се извезени.

8. Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 3-4-389/1

12 јануари 1966 година

Белград

Сојузен секретар
за финансии,

Киро Глигоров, с. р.

48.

Врз основа на членот 2 став 2 од Законот за интересните стопи на фондовите во стопанството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 35/65 и 56/65), во спогодба со сојузниот секретар за финансии, сојузниот секретар за индустрија и трговија издава

НАРЕДБА

ЗА ПОБЛИСКОТО УТВРДУВАЊЕ НА ДЕЈНОСТИТЕ ШТО СПАГААТ ВО ПРОИЗВОДСТВОТО НА ПРОИЗВОДИ НА ЦРНАТА МЕТАЛУРГИЈА

1. Дејностите на производството на производи на црната металургија од членот 2 став 1 точка 3 на Законот за интересните стопи на фондовите во стопанството се:

1) рудничка експлоатација на железна руда;
2) производство на сурово железо, суров челик, валани, влечени и ковани производи;
3) производство на феро легури.

2. Оваа наредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 7294/1

28 декември 1965 година

Белград

Сојузен секретар
за индустрија и трговија,
Хакија Поздерац, с. р.

По извршеното споредување со изворниот текст утврдено е дека во текстот на Правилникот за проектирањето, изградбата и реконструкцијата на цивилните аеродроми и за нивната класификација, објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 2/66, се поткраднале долу наведените грешки, та се дава

ИСПРАВКА

НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ПРОЕКТИРАЊЕТО, ИЗГРАДБАТА И РЕКОНСТРУКЦИЈАТА НА ЦИВИЛНИТЕ АЕРОДРОМИ И ЗА НИВНАТА КЛАСИФИКАЦИЈА

Во членот 9 во седмиот ред наместо процентот: „75%“ треба да стои: „85%“.

Во членот 18 став 1 точка 1 наместо буквата: „Ц“ треба да стои: „С“, а во ставот 4 наместо буквите „mm“ треба да стои: „m“.

Во членот 22 став 1 точка 1 алинеја 2 по зборот: „страна“ треба да стои: „12,5%“.

Во членот 26 став 3 наместо зборовите: „стандардните промени“ треба да стои: „стандардните услови“.

Од Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски, Белград, 15 јануари 1966 година.

По извршеното споредување со изворниот текст утврдено е дека во Упатството за составување на завршната сметка на буџетот на општествено-политичките заедници, објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 1/66, се поткраднале долу наведените грешки, та се дава

ИСПРАВКА

НА УПАТСТВОТО ЗА СОСТАВУВАЊЕ НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА НА БУЏЕТОТ НА ОПШТЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧКИТЕ ЗАЕДНИЦИ

Во точката 5 став 2 во вториот ред одоздола наместо зборот: „внесува“ треба да стои: „пренесува“.

Во точката 6 став 6 во петтиот ред наместо зборот: „предмет“ треба да стои: „проект“.

Во називот на главата III и во точката 14 став 1 наместо зборот: „прегледот“ треба да стои: „предлогот“, во ставот 2 наместо зборот: „преглед“ треба да стои: „предлог“, а во ставот 3 наместо зборот: „прегледот“ треба да стои: „предлогот“.

Во обрасците ЗЦБ-I до ЗЦБ-IV наместо ознаките: „ЗЦБ-I“, „ЗЦБ-I/1“, „ЗЦБ-II“, „ЗЦБ-III“ и „ЗЦБ-VI“ треба да стои: „ЗСВ-I“, „ЗСВ-I/1“, „ЗСВ-II“, „ЗСВ-III“ и „ЗСВ-IV“.

Во образецот ЗСВ-II во колоната 2 реден број 13 наместо зборовите: „личните доходи“ треба да стои: „нето личните доходи“, а под редниот број 21 наместо зборот: „грижи“ треба да стои: „помошти“.

Од Сојузниот секретаријат за финансии, Белград 20 јануари 1966 година.

УСТАВЕН СУД НА ЈУГОСЛАВИЈА

ОДЛУКА

НА УСТАВНИОТ СУД НА ЈУГОСЛАВИЈА ЗА ОЦЕНУВАЊЕ НА УСТАВНОСТА НА ЧЛ 2 И 7 СТАВ 1 ОД ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА ПРИВРЕМЕНИОТ НАЧИН НА ПЛАЌАЊЕ НА ПРИДОНЕСИТЕ И ДАНОЦИТЕ НА ГРАЃАНИТЕ („СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“, БР. 52/64 И 9/65) И ЗА УТВРДУВАЊЕ НА СМИСЛАТА НА ЧЛЕНОТ 2 ОД ИСТИОТ ЗАКОН

Уставниот суд на Југославија оценувајќи ја уставноста на чл. 2 и 7 став 1 од Основниот закон за привремениот начин на плаќање на придонесите и даноците на граѓаните, врз основа на јавна-

та расправа одржана на 18 декември 1965 година, донесе

ОДЛУКА

1. Се одбива предлогот на Собранието на општина Нашице со кој таа бараше Уставниот суд на Југославија да утврди дека чл. 2 и 7 став 1 од Основниот закон за привремениот начин на плаќање на придонесите и даноците на граѓаните („Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/64 и 9/65) се несогласни со членот 99 од Уставот на СФРЈ.

2. Се утврдува дека смислата на членот 2 од наведениот закон е таква што општинските собранија не биле должни во 1965 година, до донесувањето на прописите за стопите на придонесите, да наплатуваат придонес од личниот доход од работен однос врз основа на свои прописи за воведување дополнителен придонес од личниот доход на работниците за 1964 година.

3. Оваа одлука има правно дејство врз поединечните акти што уште не станале правосилни.

4. Оваа одлука ќе се објави во „Службен лист на СФРЈ“.

5. Уставниот суд ја донесе оваа одлука од следните разлози:

Оценувајќи ја, по предлогот од Собранието на општина Нашице, согласноста на чл. 2 и 7 став 1 од Основниот закон за привремениот начин на плаќање на придонесите и даноците на граѓаните со членот 99 од Уставот на СФРЈ, Судот го утврди следното:

Сојузната скупштина врз основа на членот 164 став 1 точка 2 во врска со членот 161 точка 2 од Уставот на СФРЈ е овластена да донесува основни закони за придонесите и даноците на граѓаните. Во смисла на тоа овластување е донесен Основниот закон за придонесите и даноците на граѓаните („Службен лист на СФРЈ“, бр. 32/64) со кој од 1 јануари 1965 година се воведува нов систем на придонеси и даноци. Според одредбите на тој закон општествено-политичките заедници биле должни до тој ден да донесат прописи за стопите на своите придонеси и даноци. Бидејќи општествено-политичките заедници не го сториле тоа на време, донесен е Основниот закон за привремениот начин на плаќање на придонесите и даноците на граѓаните, кој го регулирал режимот на наплатата на придонесите и даноците во преодниот период т. е. додека не биле донесени наведените прописи. Според членот 2 на тој закон „обврзниците на придонесот од личниот доход од работен однос ќе го плаќаат придонесот од личниот доход според одредбите од Законот за придонесот за буџетите од личниот доход на работниците („Службен лист на СФРЈ“, бр. 17/61, 44/61, 52/61 и 30/62) и според прописите донесени врз основа на тој закон што важеле во 1964 година“, а според членот 7 став 1 на истиот закон „коначното пресметување и распределба на наплатените приходи од придонесот од личниот доход од работен однос на општествено-политичките заедници ќе се изврши според прописаните стопи на сојузниот, републичкиот и општинскиот придонес од личниот доход од работен однос за 1965 година најдоцна до 31 март 1965 година“. Судот утврди дека овие законски одредби, кога ќе се протолкуваат правилно, не се несогласни со членот 99 од Уставот на СФРЈ, зашто правото на општината содржано во ставот 2 на тој член самостојно да ги утврдува своите приходи и да располага со нив не е апсолутно, туку се движи во рамките на изворите и видовите на приходи утврдени со закон. чл. 2 и 7 став 2 на наведениот закон, во смисла и во границите на уставното овластување, го определуваат начинот на наплатувањето и распределбата на придонесот од личниот доход од работен однос во преодниот период до донесувањето на прописите на општествено-политичките заедници за стопите на овој придонес.

Од наведените разлози Судот го одби предлогот на Собранието на општина Нашице, со кој тоа

бараше да се утврди неуставност на чл. 2 и 7 став 1 од Основниот закон за привремениот начин на плаќање на придонесите и даноците на граѓаните, како неоснован.

Но, иако чл. 2 и 7 став 1 од Основниот закон за привремениот начин на плаќање на придонесите и даноците на граѓаните не се неуставни, Судот најде за потребно да ја утврди смислата на членот 2 од тој закон, бидејќи на тој член во примената му се дава смисла спротивна на Уставот на СФРЈ.

Имено, во постапката е утврдено дека Службата на општественото книговодство при Народната банка на Југославија и Сојузниот секретаријат за финансии го толкуваат тој член така дека општинските собранија биле должни, до донесувањето на прописите за стопите на своите придонеси, да наплатуваат придонес и врз основа на своите одлуки за воведување придонес од личниот доход од работен однос во 1964 година. Судот утврди дека наведеното толкување не е во духот на Уставот кој во членот 99 став 2 предвидува определена финансиска самостојност на општините во утврдувањето на нивните приходи и во располагањето со нив. Според порано важечките законски прописи општините биле овластени, а не и должни, да воведуваат дополнителен придонес, та доколку одделно општинско собрание довело дополнителен придонес за 1964 година, како што е случајот со Општина Нашице, тоа не би било должно, врз основа на членот 2 од Основниот закон за привремениот начин на плаќање на придонесите и даноците на граѓаните, да го собира и во предниот период од 1 јануари 1965 година до донесувањето на новите прописи за стопите на придонесите во смисла на Основниот закон за придонесите и даноците на граѓаните. Толкувањето на членот 2 од Основниот закон за привремениот начин за плаќање на придонесите и даноците на граѓаните, според кое и во 1965 година требало задолжително да се применат и општинските прописи со кои бил воведен дополнителен придонес, би значило всушност продолжување на временското важење на општинскиот пропис противно на волјата на собранието на односната општествено-политичка заедница од чија исклучива, самостојна оцена зависело воведувањето на дополнителен придонес во ограничен временски период, а тоа би и било противно на истакнатата уставноправна положба на општината.

Поради тоа Судот најде дека се исполнети сите услови од членот 28 на Законот за Уставниот суд на Југославија и утврди дека смислата на членот 2 од Основниот закон за привремениот начин на плаќање на придонесите и даноците на граѓаните, кој му одговара на Уставот е во тоа дека општинските собранија не биле должни во 1965 година, до донесувањето на прописите за стопите на придонесите, да наплатуваат придонес од личниот доход од работен однос врз основа на свои прописи за воведување дополнителен придонес од личниот доход на работниците за 1964 година.

Разгледувајќи го прашањето за дејството на својата одлука Судот оцени дека повеќе му одговара на карактерот на одлуката која се донесува врз основа на членот 28 од Законот за Уставниот суд на Југославија да ѝ се даде на одлуката дејство за во иднина, т.е. на поединечните случаи што во постапката не се правносилно решени во моментот на објавувањето на одлуката на Уставниот суд. Освен тоа, при земањето на вакво ставовиште Судот ја имаше предвид и околноста дека наплатата и распределбата на придонесите во целина веќе се извршени во најголемиот дел на Југославија та дека дополнително пресметување би предизвикало тешки растројства во односите помеѓу заедницата и обврзниците или помеѓу општествено-политичките заедници како сокорисници на

вкупната маса собрани средства, како и во буџетите на општествено-политичките заедници.

Поради сето тоа Судот одлучи оваа одлука да има правно дејство само на поединечните акти што уште не станале правносилни.

Бидејќи Судот ја утврди смислата на членот 2 од Основниот закон за привремениот начин на плаќање на придонесите и даноците на граѓаните, отпадна потребата од утврдување и на смислата на членот 7 став 1 на тој закон.

6. Оваа одлука е донесена на седницата на Уставниот суд на Југославија одржана на 18 декември 1965 година.

У бр. 181/65

18 декември 1965 година

Белград

Претседател
на Уставниот суд на
Југославија,

Блажо Јовановиќ, с. р.

СОДРЖИНА:

Страна

37. Закон за измени и дополненија на Законот за финансирање на мелиорационите работи во Социјалистичка Република Македонија — — — — —	69
38. Закон за измени и дополненија на Законот за финансирање на изградбата на Хидросистемот Дунав—Тиса—Дунав — — —	70
39. Закон за дополнение на Законот за Тарифата на сојузниот данок на промет — —	70
40. Закон за дополненија на Законот за интересните стопи на фондовите во стопанството — — — — —	71
41. Закон за измени и дополненија на Законот за установувањето на интересот на фондовите во стопанството — — — — —	71
42. Закон за измени и дополненија на Законот за банките и кредитните работи — — —	72
43. Закон за измени и дополненија на Основниот закон за рударството — — — — —	72
44. Одлука за височината на влогот на федерацијата во кредитните фондови на банките и за определување претставници на федерацијата во работата на собранијата на тие банки — — — — —	77
45. Одлука за давање согласност на одлуката на работната заедница на Заводот за нуклеарни сировини за поделба на Заводот — — — — —	77
46. Правилник за бактериолошките услови на кои мораат да им одговараат прехранбените продукти во промет — — — — —	78
47. Наредба за условите под кои се врши враќање на царината платена на увезени текстилни ткаенини и други материјали употребени за производство на облека и преслека што ќе се извезат — — — — —	86
48. Наредба за поблиското утврдување на дејностите што спаѓаат во производството на производи на црната металургија — — —	86
Исправка на Правилникот за проектирањето, изградбата и реконструкцијата на цивилните аеродроми и за нивната класификација — — — — —	87
Исправка на Упатството за составување на заверената сметка на буџетот на општествено-политичките заедници — — — — —	87
Одлука на Уставниот суд на Југославија за оценување на уставноста на чл. 2 и 7 став 1 од Основниот закон за привремениот начин на плаќање на придонесите и даноците на граѓаните („Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/64 и 9/65) и за утврдување на смислата на членот 2 од истиот закон — — —	87

Издава Новинска установа „Службен лист на СФРЈ“, Белград, Јована Ристиќа 1. Пошт. факс 226.

— Директор и одговорен уредник Љубодраг Ѓуриќ, Улица Јована Ристиќа бр. 1. —

Печат на Белградскиот графички завод, Белград